

Työeläkekuntoutus vuonna 2017

ELÄKETURVAKESKUKSEN
TILASTOJA

Työeläkekuntoutus vuonna 2017

LEENA SAARNIO

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin: 029 411 20

Sähköposti: etunimi.sukunimi@etk.fi

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Telefon: 029 411 20

E-post: förnamn.efternamn@etk.fi

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS, FINLAND

Phone +358 29 411 20

E-mail: firstname.surname@etk.fi

Helsinki 2018

ISSN 2343-3558 (verkkojulkaisu)

TIIVISTELMÄ

Vuonna 2017 työeläkekuntoutujia oli lähes 17 000. Kuntoutujien lukumäärä on kasvanut tasaisesti koko 25 vuotisen tilastoseurannan ajan. Kuntoutujia on 32 kertaa enemmän kuin vuonna 1992.

Vuodesta 2015 lähtien on oikeuden työeläkekuntoutukseen voinut saada joko itse hakemalla tai työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä, sitä itse hakematta. Vuonna 2017 kuntoutujista 4 280 eli 25 prosenttia oli sellaisia, joiden alkuperäisenä suunnitelmana oli saada eläke eikä kuntoutus.

Työeläkekuntoutus painottuu ikääntyviin työntekijöihin. Tyypillinen työeläkekuntoutuja oli 47-vuotias, joka haki itse kuntoutukseen suoraan työelämästä diagnosoitua jokin tuki- ja liikuntaelinten sairaus. Itse kuntoutuminen toteutui yleensä työkokeiluna joko nykyisen tai uuden työnantajan palveluksessa. Kuntoutujalle maksettiin toimeentulokorvauksena keskimäärin 2 800 € kuukaudessa.

Kuntoutujan taustatekijöillä, sillä hakeutuiko kuntoutukseen suoraan työelämästä vai kuntoutustuelta, hakiko kuntoutukseen itse vai tuliko oikeus työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä, oli merkitystä kuntoutuksen jälkeiseen tilanteeseen.

Vuonna 2017 päättyi 6 871 kuntoutusta. Näistä 4 905 tapauksessa kuntoutusta oli haettu itse ja 1 966 oli työkyvyttömyyseläkepäättökseen saaneita kuntoutujia. Kuntoutusta itse hakeneista lähes 70 prosenttia ja työkyvyttömyyseläkepäättökseen saaneista kuntoutujista 41 prosenttia palasi takaisin työelämään. Kuntoutuksen keskeyttäminen oli yleisempää työkyvyttömyyseläkepäättökseen saaneilla. Heistä joka kolmannen kuntoutus jäi kesken. Kuntoutusta itse hakeneista joka seitsemäs keskeytti kuntoutuksen.

Työeläkekuntoutuksen taloudellisena tavoitteena on ylläpitää työkykyä ja saada aikaan kustannussäästöä eläkemenoissa. Onnistuessaan kuntoutus pienentää eläkemenoja ja näin osaltaan lieventää työeläkemaksujen korotuspaineita. Kuntoutusta pidetään onnistuneena, jos henkilö työllistyy kuntoutuksen jälkeen joko koko tai osa-aikaisesti. Vuonna 2017 kuntoutusta itse hakeneiden onnistuneiden kuntoutuksien keskimääräinen kustannus oli 24 700 euroa. Työkyvyttömyyseläkkeen yhteydessä kuntoutukseen hakeutuneiden onnistuneiden kuntoutusohjelmien keskimääräinen kustannus oli 11 100 euroa. Jos vuonna 2017 kuntoutuksessa ollut jäsikin työkyvyttömyyseläkkeelle, olisi hänen eläkkeensä keskimäärin 1 505 € kuukaudessa eli 18 100 € vuodessa. Kuntoutukseen itse hakeneiden onnistunut kuntoutus vastaa noin 1,4 vuoden työkyvyttömyyseläkemenoa. Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutukseen osallistuneiden onnistunut kuntoutus puolestaan vastaa keskimäärin 7 kuukauden työkyvyttömyyseläkemenoa. Kuntoutujien keskimääräinen työkyvyttömyyseläke on suurempi kuin kaikkien työkyvyttömyyseläkettä saavien eläke. Vuonna 2017 työkyvyttömyyseläke oli keskimäärin 1 040 € kuukaudessa.

Kuntoutuksen yhtenä tavoitteena on pidentää työssäoloaikaa. Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneistä alle 45-vuotiaista 65 prosenttia ja yli 45-vuotiaista 52 prosenttia oli työelämässä joko kokopäiväisesti tai työssäkäyvinä eläkeläisinä vielä kolme vuotta kuntoutuksen jälkeen. Naisilla työssä pysyvyys kuntoutuksen jälkeen oli selvästi korkeampi kuin miehillä.

LUKIJALLE

Tiedot työeläkekuntoutuksesta julkaistaan Eläketurvakeskuksen kotisivuilla, osoitteessa www.etk.fi. Tilasto julkaistaan myös ruotsinkielisenä.

Työeläkekuntoutus vuonna 2017 koskee sekä yksityisen että julkisen sektorin työeläkekuntoutusta. Raportissa tarkastellaan kuntoutuksen kehitystä vuodesta 2005 lähtien, pääpaino on kuitenkin vuodessa 2017. Kuntoutustietoja on julkaistu vuodesta 1992.

Vuodesta 2015 lähtien oikeuden työeläkekuntoutukseen on voinut saada joko itse hakemalla tai työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä. Raportissa on vertailtu näitä lähtökohdilta erilaisia kuntoutujia keskenään. Raportin tilastoliitteessä on työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneista on oma taulukko 2B.

Itse kuntoutusprosessi koostuu neljästä vaiheesta: kuntoutuksen hakemisesta, kuntoutusoikeuden ratkaisemisesta, kuntoutuksen toteutuksesta ja kuntoutuksen päättymisestä.

Tässä raportissa kuntoutuksen hakemisvaihe sisältää aikasarjan vuodesta 2005 lähtien viereille tulleista kuntoutushakemuksista.

Kuntoutusoikeuden ratkaisemisessa tarkastellaan kuntoutuspäätöksiä ja valitusoikeutta. Kuntoutuspäätökset on jaettu työkyvyttömyyseläkeratkaisun ja kuntoutushakemuksen yhteydessä annettaviin päätöksiin.

Kuntoutuksen toteutusosiossa on tietoa kuntoutujien lukumääristä, taustasta, sukupuolesta, iästä, diagnooseista, kuntoutuksen toimenpiteistä ja kuntoutuskustannuksista. Kustannusosassa on tietoa myös päättäneiden kuntoutuksien kustannuksista ja uutena tietona on laskettu, mikä olisi ollut vuonna 2017 kuntoutukseen osallistuneiden keskimääräinen työkyvyttömyyseläkemeno.

Kuntoutuksen päättymisosassa käsitellään päättäneitä kuntoutusohjelmia, tilannetta kuntoutuksen jälkeen, päätyikö kuntoutuja takaisin työelämään vai eläkkeelle. Lisäksi osassa on tietoa vuonna 2013 kuntouksensa päättäneiden tilanteesta kolmen vuoden ajalta.

Raportin luvut perustuvat työeläkelaitoksilta saatuihin tietoihin ja Eläketurvakeskuksen rekistereihin.

Kuntoutusraportin sisällöstä vastaa Leena Saarnio, jolle julkaisun sisältöä koskevat kyselyt ja muutosehdotukset voi osoittaa. Lukujen tuottamisesta ovat vastanneet Jari Kannisto ja Jukka Lampi.

SISÄLTÖ

Tiivistelmä	3
Lukijalle	4
1 Työeläkekuntoutus	7
1.1 Kuntoutuslait ja lain muutokset.....	7
1.2 Työeläkekuntoutuksen edellytykset.....	8
1.3 Työeläkekuntoutuksen keinot.....	8
1.4 Toimeentulo kuntoutuksen aikana	10
2 Kuntoutuksen hakeminen	11
2.1 Kuntoutushakemukset	11
3 Kuntoutusoikeuden ratkaiseminen	12
3.1 Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annetut päätökset.....	13
3.2 Kuntoutushakemukseen perustuvat päätökset.....	14
3.2.1 Myöntö- ja hylkäysprosentit.....	15
3.2.2 Hylkäyssyyt.....	17
3.3 Valitusoikeus.....	17
4 Kuntoutuksen toteutus ja kustannukset	19
4.1 Kuntoutujat	19
4.2 Kuntoutuspalvelulajit.....	21
4.3 Kuntoutuskustannukset.....	23
4.3.1 Kokonaiskustannukset	24
4.3.2 Päättyneen kuntoutuksen kustannukset.....	26
5 Kuntoutuksen päättyminen	29
5.1 Vuosina 2008–2017 päättyneet kuntoutusohjelmat	29
5.2 Vuonna 2017 päättyneet kuntoutukset.....	31
5.3 Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneet	33
Taulukoiden kuvaus ja käytetyt käsitteet	37
Taulukot	41

TAULUKKOLUETTELO

1.	Vuoden 2017 aikana annetut kuntoutuspäätökset	41
2a.	Vuoden 2017 aikana työeläkekuntoutusta saaneet ja kuntoutuskustannukset.....	42
2a.1	Vuoden 2017 aikana kuntoutuspalveluja saaneet ja kuntoutuspalvelukulut	43
2b.	Vuonna 2017 työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet....	44
3a.	Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutusohjelmat ja kuntoutuskustannukset loppustatuksen mukaan, molemmat sukupuolet.....	45
3a.1	Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutuspalveluohjelmat ja -palvelukulut loppustatuksen mukaan, molemmat sukupuolet	46
3b.	Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutusohjelmat ja kuntoutuskustannukset loppustatuksen mukaan, miehet	47
3b.1	Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutuspalveluohjelmat ja -palvelukulut loppustatuksen mukaan, miehet.....	48
3c.	Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutusohjelmat ja kuntoutuskustannukset loppustatuksen mukaan, naiset	49
3c.1	Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutuspalveluohjelmat ja -palvelukulut loppustatuksen mukaan, naiset	50
4.	Vuoden 2017 aikana kuntoutusajan toimeentulokorvausta saaneet ja keskimääräinen kuukausikorvaus sektoreittain	51
5.	Vuoden 2017 aikana kuntoutusajan toimeentulokorvausta saaneet ja keskimääräinen kuukausikorvaus sairausryhmittäin ja sektoreittain	52
6.	Vuoden 2017 aikana maksetut kuntoutusajan toimeentulokorvaukset ikäryhmittäin ja sektoreittain.....	53
7.	Vuoden 2017 aikana maksetut kuntoutusajan toimeentulokorvaukset sairausryhmittäin ja sektoreittain	54

1 Työeläkekuntoutus

Työeläkelakien mukainen kuntoutus on työikäisten ammatillista ja yksilöllistä kuntoutusta. Kuntoutuksen tarkoituksena on ehkäistä työntekijän tai yrittäjän joutuminen ennenaikaiselle työkyvyttömyyseläkkeelle ja tukea myös kuntoutustuella tai työkyvyttömyyseläkkeellä olevan paluuta takaisin töihin. Tavoitteena on, että työelämässä pysytään mahdollisimman pitkään sairaudesta, viasta tai vammasta huolimatta.

Oikeus kuntoutukseen edellyttää hakijalta aina työkyvyttömyyden uhkaa ja itse kuntoutuksen on oltava tarkoituksenmukaista. Kuntoutusoikeuden arviointi perustuu kokonaisvaltaiseen ja yksilökohtaiseen arvioon. Työeläkevakuuttajat vastaavat työeläkekuntoutuksesta.

1.1 Kuntoutuslait ja lain muutokset

Koko kuntoutusta koskeva lainsäädäntö uusittiin lokakuussa 1991 voimaantulleilla säädöksillä (työntekijäin eläkelain (TEL) muutos 612/1991). Ammatillisen kuntoutuksen tavoitteeksi asetettiin, että henkilö pystyisi jatkamaan työssä pitempään tai palaamaan takaisin työelämään. Kuntoutus oli harkinnanvaraista eikä valitusoikeutta ollut. Työelämästä tulevan kuntoutujan toimeentuloturvaksi säädettiin kuntoutusraha ja yhteistyötä eri kuntouttajatahojen välillä pyrittiin tehostamaan ja selkiyttämään.

Vuoden 1996 lain muutoksessa (työntekijäin eläkelain (TEL) muutos 1482/1995) korostettiin kuntoutuksen ensisijaisuutta. Määräaikaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä tuli kuntoutustuki, johon piti aina liittyä hoito- ja kuntoutussuunnitelma. Osatyökyvyttömyyseläkkeen käyttöä pyrittiin lisäämään. Eläkkeeltä tulevan kuntoutujan toimeentuloa parannettiin. Aktiiviselta kuntoutusajalta maksettu kuntoutuskorotus nostettiin 10 prosentista 33 prosenttiin.

Vuoden 2004 alussa ammatillisesta kuntoutuksesta tuli lakisääteinen työeläke-etuus (työntekijäin eläkelain (TEL) muutos 188/2003). Kuntoutuksen hakija sai valitusoikeuden kuntoutusoikeutta koskevaan päätökseen, mutta ei vielä valitusoikeutta kuntoutuksen sisällöstä. Vuoden 2004 kuntoutuslainsäädännön tavoitteena oli varhentaa ammatillisen kuntoutuksen aloittamista. Säännöksillä pyrittiin vaikuttamaan siihen, että yhä useampi henkilö pysyisi työelämässä entistä pitempään, jolloin keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä nousisi ja paine työeläkemaksujen nostamiseen vähenisi.

Vuoden 2005 työeläkeuudistuksesta seurasi muutoksia kuntoutuksen saamisen edellytyksiin ja kuntoutusrahan laskentaan (työntekijäin eläkelain (TEL) muutos 634/2003 ja 885/2004). Tulevan ajan vaatimus korvattiin ansiorajavaatimuksella. Työkyvyttömyyseläkkeen laskenta muuttui, ja näitä muutoksia sovellettiin myös kuntoutusrahan laskentaan. Muutokset astuivat voimaan vuoden 2006 alussa.

Vuoden 2007 alusta lukien yksityisen alan palkansaajia koskevat eläkelait TEL, LEL ja TaEL yhdistettiin yhdeksi laiksi, TyEL:ksi (työntekijäin eläkelaki 395/2006). Uudistuksen yhteydessä kuntoutusta koskeviin säädöksiin ei tehty suuria muutoksia. Merkittävin muutos oli valitusoikeuden laajeneminen kaikkiin työeläkekuntoutusta koskeviin päätöksiin, myös kuntoutuksen sisältöön. Uudistuksen yhteydessä kuntoutuksen keinoluettelos-

ta poistettiin kuntoutustutkimus ja ammatillisen kuntoutuksen tukemiseksi myönnettävä lääkinällinen kuntoutus. Tutkimus korvautui selvityksillä, joita tarvittaessa käytetään ai-noastaan kuntoutussuunnitelman laatimiseen, ei kuntoutusoikeuden arviointiin. Muutoksia tehtiin myös työllistymisen tukemiseksi myönnettävään kuntoutusavustukseen.

Vuonna 2015 tuli voimaan lakimuutos eläkelaitoksen velvollisuudesta tutkia henkilön oikeus ammatilliseen kuntoutukseen työkyvyttömyyseläkehakemusta käsiteltäessä (101 §:n 2 momentti). Jos ammatillisen kuntoutuksen edellytyksen täytyvät, antaa eläkelaitos ilman kuntoutushakemusta ennakkopäätöksen. Hylkäävää päätöstä ei näissä tapauksissa anneta.

Vuodesta 2017 lähtien myös osittain varhennettua vanhuuseläkettä saava voi hakea kuntoutusta.

1.2 Työeläkekuntoutuksen edellytykset

Työntekijällä tai yrittäjällä, joka ei ole täyttänyt alinta vanhuuseläkeikänsä, on oikeus työeläkekuntoutukseen, jos:

1. Hakijalla on sairaus, vika, tai vamma, joka aiheuttaa uhan tulla työkyvyttömäksi lähitulevaisuudessa eli noin viidessä vuodessa, jos kuntoutustoimenpiteisiin ei ryhdytä.
2. Hakijan ansiorajavaatimus täyttyy. Työansioita on kertynyt yhteensä vähintään 34 910,29 euroa (vuoden 2017 tasossa) kuntoutuksen hakemista edeltäneen viiden vuoden ajalta. Työkyvyttömyyseläkkeen saajalta edellytetään, että eläkkeen tulevan ajan ansiot ovat vähintään 34 910,29 euroa.
3. Hakijan työssäolo on vakiintunutta eikä yhteys työelämään ole katkennut ja työeläketurvaa on ansaittu riittävästi. Työhistorian ei tarvitse olla aukoton eikä kokonaisyöajalle ole asetettu mitään ehdotonta kestoja. Hakijalla on jokin ammattipätevyys koulutuksen tai työn kautta.
4. Hakijalla ei ole oikeutta tapaturma- tai liikennevakuutuslain mukaiseen kuntoutukseen.
5. Kuntoutus on tarkoituksenmukaista. Tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon hakijan sairaus, vika ja vamma, ikä, ammatti, koulutus, aikaisempi toiminta, vakiintuneisuus työelämään ja mahdollistaako haettu ammatillinen kuntoutus hakijan terveydentilalle sopivan työn. Arvioinnissa otetaan myös huomioon, lykkääkö kuntoutus hakijan eläkkeelle jäämistä.

1.3 Työeläkekuntoutuksen keinot

Työeläkelaitosten tukema kuntoutus on aina ammatillista ja yksilöllistä. Sisällöltään se voi olla:

Kuntoutusneuvontaa, ohjausta

Työeläkelaitosten kuntoutusasiantuntijat antavat yleisneuvontaa ja yksityiskohtaista opastusta ja ohjausta ammatillisessa kuntoutuksessa.

Selvitys

Selvitys tarkoittaa toimeksiantoa kuntoutuksen palvelutuottajille. Selvitystä tarvitaan tilanteissa, joissa kuntoutuspäätöksen saaneella ei ole valmista kuntoutussuunnitelmaa tai jos työnantajalla ei ole tarjota sopivaa työtä. Kuntoutus edellyttää aina tarkoituksenmukaista kuntoutussuunnitelmaa. Apua tarvitaan suunnitelman laatimiseen, arvointiin tai tarkentamiseen. Kuntoutustarpeen arvioimiseen tarkoitettuja selvityksiä työeläkelaitokset eivät kustanna.

Työpaikkakuntoutus

Työpaikkakuntoutus on ensisijainen työeläkekuntoutuksen keino. Työpaikkakuntoutus voi olla pitkän sairausloman jälkeen muutaman kuukauden työkokeilua joko entiseen työhön tai työnkuvan muuttamiseen. Työkokeilu voidaan järjestää myös uudelleen koulutuksen jälkeen työelämän paluun tukemiseksi. Tarvittaessa työkokeilu voi jatkua työhön valmennuksena. Työhönvalmennus on työkokeilua täydentävä, pidempiaikaista perehdyttämistä uuteen työhön. Käytännössä työhönvalmennus kestää 6–18 kuukautta.

Koulutus

Jos työpaikkakuntoutuksen keinot eivät riitä, on ammatillinen koulutus yksi vaihtoehto. Koulutus voi olla lyhytaikaista, kurssimuotoista lisäkoulutusta, oppisopimuskoulutusta tai pidempikestoista uudelleen koulutusta uuteen työhön tai ammattiin. Työeläkejärjestelmän kuntoutukseen ei kuulu perus- ja pohjakoulutuksen tukeminen.

Elinkeinotuki

Työeläkelaitos voi myöntää työeläkekuntoutuksena tukea elinkeinotoiminnan aloittamiseen tai jatkamiseen. Elinkeinotuki on korotonta tai tavanomaisen korkotason alittavaa lainaa tai avustusta. Yleensä elinkeinotuki myönnetään avustuksena ammatin harjoittamiseen liittyvien työvälineiden ja työkoneiden hankintakustannusten kattamiseen. Myöntämisen edellytyksenä on, että kuntoutuja saisi yrityksestään toimeentulon.

Muut kustannukset

Kuntoutujalle korvataan työeläkekuntoutuksesta aiheutuvat välttämättömät kustannukset kuten matka- ja opiskelukulut.

Työeläkekuntoutuksen lähtökohtana on yhteistyö kuntoutujan työpaikan kanssa. Työkokeilun ja työhön valmennuksen avulla selvitetään työjärjestelyn ja uudelleensijoittumisen mahdollisuudet työpaikalla sekä järjestetään tarvittaessa kurssimuotoista koulutusta. Jos nämä ratkaisut eivät johda kuntoutujan terveydentilan kannalta toivottuun tulokseen, voidaan harkita ammatillista uudelleen koulutusta.

1.4 Toimeentulo kuntoutuksen aikana

Kuntoutusajalta maksetaan joko kuntoutusrahaa, kuntoutuskorotusta tai kuntoutusavustusta. Lisäksi korvataan kuntoutuksesta aiheutuvia tarpeellisia kustannuksia kuten matka-, asumis- ja opiskelukuluja. Kuntoutusetuudet ovat verotettavaa tuloa ja kulukorvaukset verottomia.

Kuntoutusraha

Kuntoutusraha on työelämästä suoraan kuntoutukseen lähtevälle maksettu toimeentuloehtuus. Kuntoutusrahaa maksetaan henkilölle, joka ennen kuntoutuksen alkamista sai palkkaa, sairauspäivärahaa tai työttömyysturvaa. Suuruudeltaan se on työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen määrä korotettuna 33 prosentilla eli noin 75 prosenttia palkasta. Kuntoutusrahaa maksetaan vain aktiivisen kuntoutuksen ajalta.

Jos työnantaja maksaa palkan työkokeilun, työhön valmennuksen tai oppisopimuskoulutuksen ajalta, maksetaan kuntoutusraha työnantajalle palkkaa vastaavalta ajalta. Jos palkka on kuntoutusrahaa pienempi, maksetaan erotus kuntoutujalle itselleen.

Osakuntoutusraha

Osakuntoutusrahaa maksetaan kuntoutujalle, joka jatkaa osittain ansiotyössä ammatillisen kuntoutuksen rinnalla. Osakuntoutusraha on puolet täyden kuntoutusrahan määrästä.

Kuntoutusavustus

Kuntoutusraha voidaan myöntää harkinnanvaraisena kuntoutusavustuksena. Sitä voidaan maksaa kuntoutussuunnitelman laatimisen ajaksi, kuntoutuksen odotusajalta tai kuntoutusjaksojen väliajoilta, enintään kolmelta kuukaudelta. Yrittäjille (YEL, MYEL) ja kuntatyöntekijöille (KuEL) kuntoutusavustus voidaan myöntää työllistymisen tueksi kuntoutuksen jälkeiselle ajalle, jos kuntoutujalla ei ole muuta toimeentuloa.

Kuntoutusavustus on määräaikainen ja työkyvyttömyyseläkkeen suuruinen, eikä siihen lisätä 33 prosentin korotusta. Harkinnanvaraista kuntoutusavustusta ei myönnetä, jos kuntoutuja saa esim. sairauspäivärahaa tai työttömyyspäivärahaa. Kuntoutusavustus voidaan maksaa myös osa-avustuksena.

Kuntoutustuki

Kuntoutustuki on määräaikainen työkyvyttömyyseläke, joka voidaan myöntää silloin kun työkyvyn oletetaan paranevan hoidon tai kuntoutuksen avulla. Edellytyksenä on, että työkyvyttömyyden arvioidaan kestävän vähintään vuoden eikä sairauspäivärahakausi riitä työkyvyn palautumiseen.

Kuntoutustuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalle on tehty hoito- tai kuntoutussuunnitelma joko terveydenhuollossa tai työterveyshuollossa.

Kuntoutuskorotus

Kuntoutuskorotus on kuntoutustuen tai työkyvyttömyyseläkkeen lisänä myönnettävä korotus, jota maksetaan aktiivisen kuntoutuksen ajalta. Korotus on 33 prosenttia maksettavan eläkkeen määrästä ja sitä maksetaan täysiltä kuntoutuskuukausilta.

Perusmäärältään kuntoutusraha ja kuntoutustuki/työkyvyttömyyseläke kuntoutuskorotuksella ovat samansuuruisia.

2 Kuntoutuksen hakeminen

Aloite kuntoutukseen voi lähteä työntekijän, työnantajan, työterveyshuollon, terveydenhuollon, työhallinnon tai Kelan toimesta. Kuntoutustoimenpiteisiin voidaan ryhtyä jo henkilön työssä ollessa, ennen sairauslomaa.

Kelan toimesta kuntoutustarveselvitys on tehtävä viimeistään silloin, kun sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa on maksettu yli 60 päivää. Tämän selvittelyn yhteydessä Kela lähettää kuntoutustiedustelun tai ohjaa henkilön itse ottamaan yhteyttä työeläkelaitokseen. Jos henkilöllä on vireillä työkyvyttömyyseläkehakemus, on työeläkelaitoksen velvollisuus selvittää hakijan kuntoutusmahdollisuudet ja annettava ennakkopäätös, jos oikeus kuntoutukseen syntyy.

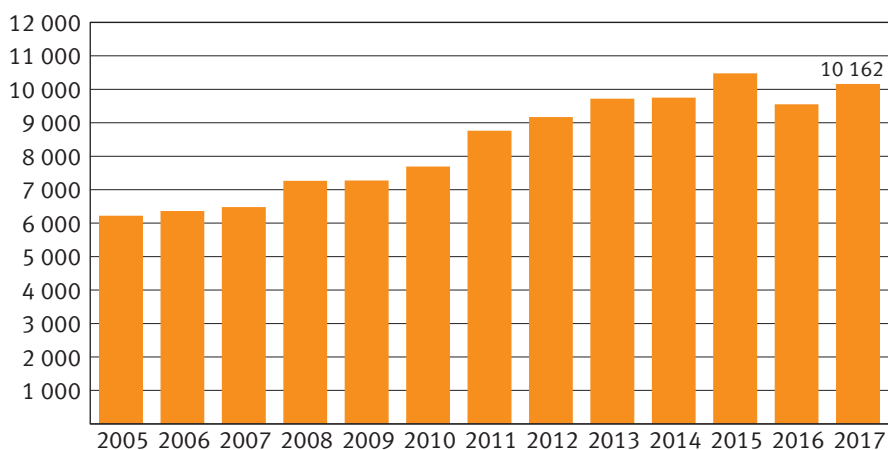
Kuntoutuksen hakemista koskevat samat säännökset kuin eläkkeen hakemistakin. Kuntoutusta haetaan aina sitä varten laadituilla lomakkeilla. Poikkeuksena vuodesta 2015 lähtien työkyvyttömyyseläkkeen hakijat, jotka voivat saada oikeuden kuntoutukseen ilman kuntoutushakemusta. Kuntoutushakemuksen liitteenä on aina oltava työterveyslääkärin tai muun hoitavan lääkärin antama B2-lääkärinlausunto jäljellä olevasta työ- ja toimintakyvystä. Usein pyydetään myös työnantajan kuvaus hakijan työtehtävistä.

2.1 Kuntoutushakemukset

Vuoden 2017 aikana työeläkelaitoksiin tuli vireille 10 162 kuntoutushakemusta, 6 prosenttia edellisvuotta enemmän (kuvio 2.1). Luvussa ovat mukana vain ne hakemukset, joissa henkilö on itse hakenut kuntoutusta.

Kuvio 2.1

Vireille tulleet kuntoutushakemukset vuosina 2005–2017

3 Kuntoutusoikeuden ratkaiseminen

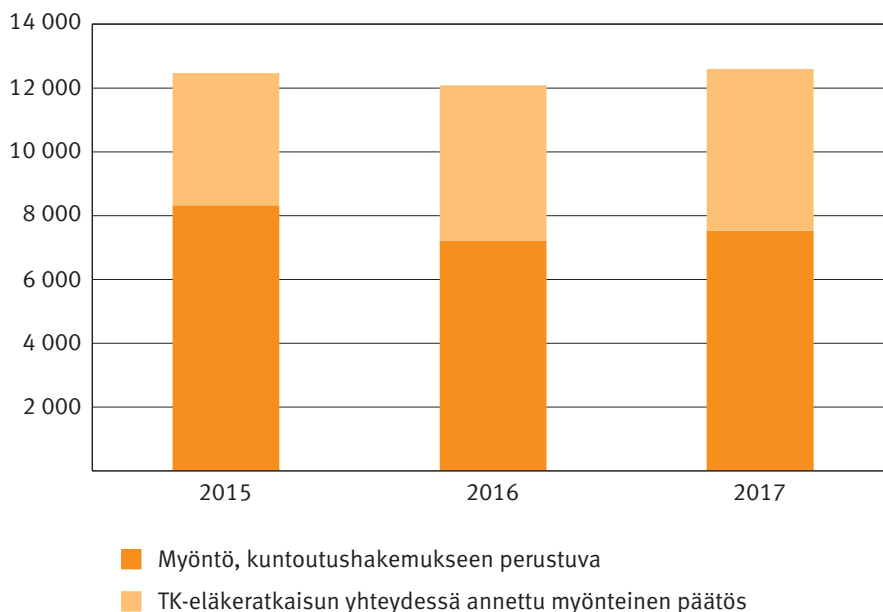
Kuntoutuslainsäädäntö säätelee oikeuden työeläkekuntoutukseen. Työeläkelaitoksen kuntoutusasiantuntijat tutkivat asiakirjojen perusteella hakijan edellytykset kuntoutukseen, työkyvyttömyyden uhan ja kuntoutustarpeen. Myönteinen kuntoutuspäätös sisältää aina kuntoutussuunnitelman. Kuntoutussuunnitelman puuttuessa voidaan hakijalle antaa 9 kuukautta voimassa oleva ennakkopäätös. Hyväksyttävä kuntoutussuunnitelma tulee toimittaa päätöksen voimassaoloaikana.

Jos kuntoutusta ei katsota aiheelliseksi, perustelee työeläkelaitos antamansa hylkäyspäätöksen ja ohjaa hakijan selvittämään kuntoutusmahdollisuuksia muista järjestelmistä esim. Kelasta. Kuntoutuksenhakijalla on aina oikeus valittaa päätöksestä.

Kuntoutusratkaisu voi perustua joko kuntoutushakemukseen tai työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annettuun päätökseen. Vuonna 2017 työeläkelaitokset myönsivät kaikkiaan 12 600 kuntoutuksen ennakkopäätöstä. Näistä työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annettujen kuntoutuspäätösten osuus oli 40 prosenttia (kuvio 3.1).

Kuvio 3.1

Myönteiset kuntoutuspäätökset vuosina 2015–2017

Kohdassa 3.1 käsitellään työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annettuja kuntoutuksen ennakkopäätöksiä ja kohdassa 3.2 kuntoutushakemukseen perustuvia päätöksiä, joissa henkilö on itse hakenut kuntoutusta.

3.1 Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annetut päätökset

Eläkelaitos selvittää aina ennen työkyvyttömyyseläkepäättökseen antamista hakijan oikeuden ammatilliseen kuntoutukseen. Oikeus ammatilliseen kuntoutukseen tutkitaan, vaikka kuntoutusmahdollisuuksia olisi selvitetty aikaisemmin muualla esim. Kelassa. Tarkoituksena on nopeuttaa kuntoutukseen pääsyä.

Ennakkopäätös antaa oikeuden kuntoutukseen, mutta se ei velvoita päätöksensaaajaa ryhtymään kuntoutustoimenpiteisiin. Päätös on voimassa 9 kuukautta ja se annetaan ilman kuntoutushakemusta.

Oikeus ammatilliseen kuntoutukseen selvitetään aina, kun käsitellään

- ensimmäisen kerran työkyvyttömyyseläkehakemusta (osa ja täysi)
- ensimmäisen kerran kuntoutustukihakemusta (osa ja täysi)
- kuntoutustuen jatkohakemusta
- osatyökyvyttömyyseläkkeen muuttamista täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi
- täyden työkyvyttömyyseläkkeen muuttamista osatyökyvyttömyyseläkkeeksi
- osakuntoutustuen muuttamista täydeksi kuntoutustueksi
- täyden kuntoutustuen muuttamista osakuntoutustueksi
- työkyvyttömyyseläkkeen lakkauttamista.

Ennakkopäätöstä ei anneta tapauksissa, joissa täysi työkyvyttömyyseläke myönnetään toistaiseksi tai jos kuntoutuksen edellytykset eivät täyty.

Vuoden 2017 aikana työeläkelaitokset antoivat työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä 5 193 kuntoutuksen ennakkopäätöstä. Näistä 19 prosenttia johti kuntoutukseen. Edellisvuonna annettiin 5 211 ennakkopäätöstä ja 21 prosenttia aloitti kuntoutuksen. Alkaneiksi kuntoutuksiksi katsotaan tapaukset, joissa henkilö on saanut toimeentulopäätöksen joko kuntoutusrahasta, -korotuksesta tai -avustuksesta.

Työkyvyttömyyseläkeratkaisu: myöntö, hylkäys

Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä 3 420 henkilöä sai sekä myönteisen eläkepäättökseen että oikeuden kuntoutukseen. Näistä päätöksen saaneista 18 prosenttia aloitti kuntoutuksen. Vastaavasti 1 773 henkilöllä myönnettiin oikeus kuntoutukseen, mutta työkyvyttömyyseläke hylättiin. Näistä lähes 20 prosenttia johti kuntoutukseen (taulukko 3.1).

Taulukko 3.1

Ammatillisen kuntoutuksen ennakkopäätökset työkyvyttömyysratkaisun yhteydessä

Työkyvyttömyyseläkeratkaisu	Ennakkopäätökset vuonna 2017		
	Kaikki lkm	Näistä alkaneita kuntoutuksia lkm	%
Myöntö	3 420	627	18,3
Hylkäys	1 773	349	19,7
Kaikki	5 193	976	18,8

Ikä

Kuntoutuksen ennakkopäätöksen saaneista 70 prosenttia oli yli 44-vuotiaita. 45–54-vuotiaista 18 prosenttia aloitti kuntoutuksen. Alle 35-vuotiaiden ja 55 vuotta täyttäneiden päätöksistä lähes 20 prosenttia johti kuntoutukseen (taulukko 3.2).

Taulukko 3.2

Ammatillisen kuntoutuksen ennakkopäätökset työkyvyttömyysratkaisun yhteydessä iän mukaan

Ikä	Ennakkopäätökset vuonna 2017		
	Kaikki lkm	Näistä alkaneita kuntoutuksia lkm	%
–34	480	95	19,8
35–44	1 059	194	18,3
45–54	2 033	365	18,0
55–64	1 621	322	19,9
Kaikki	5 193	976	18,8

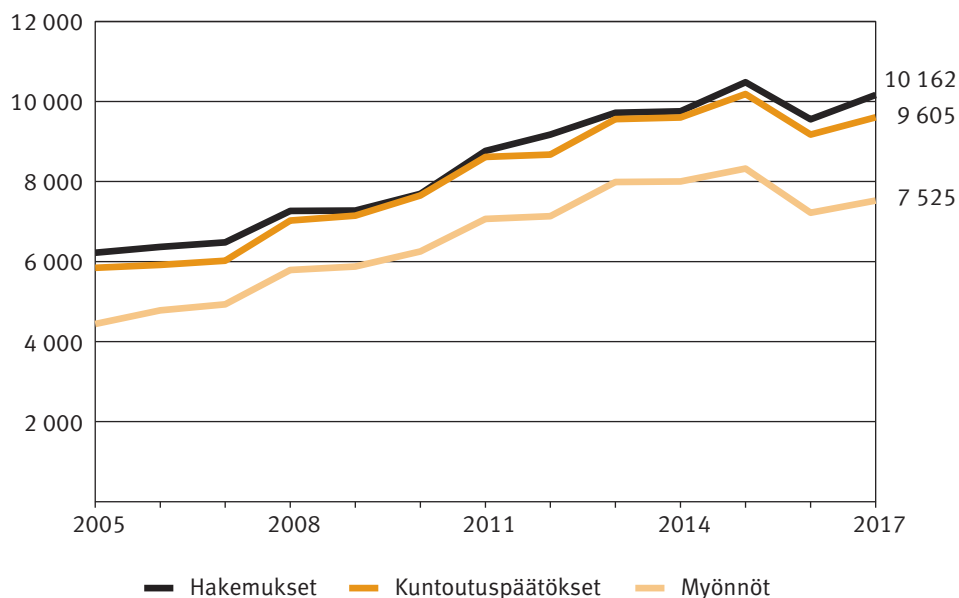
3.2 Kuntoutushakemukseen perustuvat päätökset

Vuoden 2017 aikana työeläkelaitokset antoivat kuntoutushakemuksiin, henkilön itse hakemiin, perustuvia päätöksiä 9 605. Tämä oli 5 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Annetuista päätöksistä oli myönteisiä 7 525 ja hylkäyksiä 2 080.

Kuntoutushakemuksen kokonaiskäsittelyaika vireilletulopäivästä valmiiseen päätökseen kesti keskimäärin 24 päivää. Viimeisen viiden vuoden aikana kuntoutushakemuksen kokonaiskäsittelyaika on vaihdellut 24–37 päivän välillä.

Kuvio 3.2

Kuntoutushakemukset, kuntoutuspäätökset ja myönnöt vuosina 2005–2017

3.2.1 Myöntö- ja hylkäysprosentit

Vuonna 2017 annetuista kuntoutuspäätöksistä 78 prosenttia oli myönteisiä ja 22 prosenttia hylättiin. Hylkäysprosentti nousi 4 prosenttiyksikköä edellisvuosista. Hylkäysprosentti oli nyt samalla tasolla kuin vuonna 2005. Tuolloin kuntoutusuudistuksen myötä tuli viireille hakemuksia, jotka eivät täyttäneet kaikilta osin työeläkekuntoutuksen kriteereitä. Viimeisen kymmenen vuoden aikana kuntoutushakemusten hylkäysprosentti on ollut 17-18 prosentin tasoa (taulukko 3.3).

Hylkäysprosepteissa eivät ole mukana lainopilliset hylkäykset. Tällaisia lainopillisia hylkäyksiä ovat muun muassa tapaukset, joissa henkilön ansiorajavaatimus ei täyty tai asia kuuluu tapaturma- tai liikennevakuutusjärjestelmän piiriin. Vuonna 2017 lainopillisia hylkäyksiä oli kaikkiaan 275 ja edellisvuonna 281.

Taulukko 3.3

Kuntoutuksen myöntö- ja hylkäysprosentit vuosina 2007–2017*)

Vuosi	Myöntöprosentti	Hylkäysprosentti	Päätösten lukumäärä
2007	82	18	6 023
2009	82	18	7 026
2011	82	18	8 613
2013	83	17	9 561
2015	82	18	10 186
2017	78	22	9 605

*) Luvut eivät sisällä työkyvyttömyysratkaisun yhteydessä annettuja ennakkopäätöksiä.

Kuntoutujan sukupuolella, kuntoutustaustalla eli sillä hakeutuko kuntoutukseen työstä vai eläkkeeltä, ei vuonna 2017 ollut suurta merkitystä hylkäysprosenttiin. Miesten ja naisten kuntoutushakemuksia hylättiin lähes yhtä paljon. Miehillä hylkäysprosentti oli 21 ja naisilla 22 prosenttia. Työelämässä olevien kuntoutushakemuksista hylättiin 22 prosenttia ja kuntoutustuelta tulevien hakemuksista hylättiin 20 prosenttia.

Kuntouttajataholla, iällä ja diagnoosilla oli merkitystä hylkäysprosenttiin. Yksityisellä sektorilla hakemuksista hylättiin 24 prosenttia ja julkisella sektorilla 16 prosenttia. Annetuista päätöksistä 73 prosenttia koski yksityistä sektoria.

Myönnöt ja hylkäykset iän mukaan

Iällä on merkitystä harkittaessa kuntoutuksen tarkoituksenmukaisuutta. Iäkkäämmän henkilön omaan ammattiin liittyvä työkyvyn menettämisen uhka puoltaa enemmän kuntoutusta kuin nuoremmalla. Yli 54 vuotta täyttäneiden hakemuksia hylättiin vähiten (taulukko 3.4). Heillä hylkäysprosentti oli 15. Eniten työeläkelaitokset hylkäsivät alle 35-vuotiaiden hakemuksia, hylkäysprosentti oli 34 prosenttia. Valtaosa, 34 prosenttia kuntoutuksen hakijoista, kuului ikäluokkaan 45–54-vuotiaat ja hylkäysprosentti tässä ikäryhmässä oli 18 prosenttia.

Taulukko 3.4

Kuntoutuspäätökset iän mukaan vuonna 2017

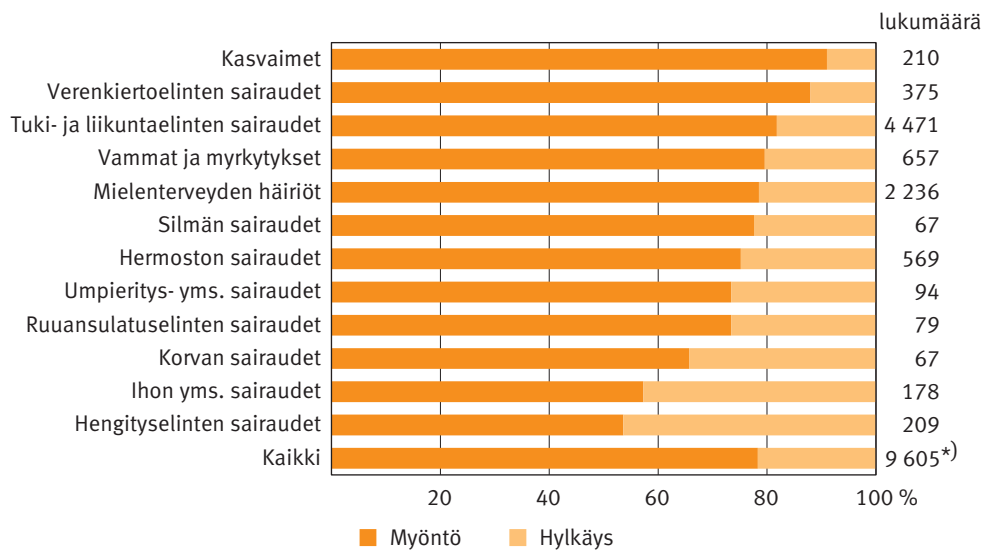
Kuntoutuspäätökset	Alle 34		35–44		45–54		55–64		Kaikki	
	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%
Myöntö	1 144	66	1 906	77	2 666	82	1 809	85	7 525	78
Hylkäys	584	34	575	23	604	18	317	15	2 080	22
Kaikki	1 728	100	2 481	100	3 270	100	2 126	100	9 605	100

Myönnöt ja hylkäykset diagnoosin mukaan

Kaikista kuntoutuspäätöksen saaneista lähes joka toisella oli taustalla jokin tuki- ja liikuntaelinten sairaus ja joka neljännellä mielenterveyden häiriö. Kuviossa 3.3 on tarkasteltu, miten myöntö- ja hylkäysprosentit jakautuivat eri sairausryhmissä. Kuviossa ovat eriteltyinä vain ne diagnoosit, joissa tapauksia oli enemmän kuin 50. Tuki- ja liikuntaelinten sairauksissa hylkäysprosentti oli 18 ja mielenterveyden häiriöissä 22 prosenttia. Eniten hakemuksia hylättiin hengityselinsairauksissa ja vähiten kasvaimien sairausryhmässä. Hylkäysprosentti hengityselinsairauksissa oli 46 prosenttia ja kasvaimissa 9 prosenttia. Näiden sairauksien osuus kuntoutuspäätöksistä oli vähäinen, parin prosentin luokkaa.

Kuvio 3.3

Myöntöjen ja hylkäysten osuudet (%) diagnoosin mukaan vuonna 2017

*) Sisältää 393 päätöstä muista sairausryhmistä.

3.2.2 Hylkäyssyyt

Jos kuntoutuksen hakija on saanut hylkäävän päätöksen, on työeläkelaitoksen perusteltava ratkaisunsa. Mikäli henkilön kuntoutushakemus on hylätty sillä perusteella, että työkyvyttömyyden uhkaa ei ole, ei eläkelaitoksen perusteluissa oteta kantaa kuntoutuksen tarkoituksenmukaisuuteen. Jos taas hakijan kohdalla ei täyty työkyvyttömyyden uhan eikä tarkoituksenmukaisuuden vaatimus, on päätös perusteltava molemmilla perusteilla. Työeläkelaitosten käyttämiä hylkäyssyytiä ovat:

1. Ei tulevan ajan oikeutta, ansiomäärävaatimus

Tulevan ajan ansiovaatimus ei täyty tai työskentelyn päättymisestä on jo kulunut pari kolme vuotta, yhteys työelämään voidaan katsoa katkenneen ja hakijaa ei voida pitää työelämään vakiintuneena. Vuoden 2006 alusta lähtien ns. tulevan ajan edellytyksen on korvannut ansiomäärävaatimus.

2. Tapaturma- tai liikennevakuutusyhtiö kuntouttaa

Kuntoutuksen tarve johtuu työtapaturmasta, ammattitaudista tai liikennevahingosta. Tapaturma- tai liikennevakuutuslaitos on aina ensisijainen ammatillisessa kuntoutuksessa.

3. Ei työkyvyttömyyden uhkaa

Lääketieteelliset löydökset ovat niin vähäisiä, ettei niiden katsota aiheuttavan pidempiaikaista työkyvyttömyyden uhkaa. Uhkaa arvioitaessa otetaan huomioon henkilön toimintakyky ja sen oletettava kehitys lähivuosina.

4. Kuntoutus ei tarkoituksenmukaista

Henkilöllä on työkyvyttömyyden uhka, mutta sitä ei voida ammatillisella kuntoutuksella vähentää tai henkilöllä on koulutusta tai työkokemusta muilta aloilta ja näin ollen riittävät valmiudet jatkaa työelämässä.

5. Muu syy

Henkilön lääkinnällinen kuntoutus voi olla vielä kesken ja mahdolliseen ammatilliseen kuntoutukseen otetaan kantaa vasta, kun lääkinnällinen kuntoutus on edennyt niin pitkälle, että ammatillinen kuntoutus voidaan aloittaa.

Työkyvyttömyyden uhan puute ja se, ettei kuntoutus ole tarkoituksenmukaista, ovat koko tilastoseurannan ajan olleet yleisimpiä syitä hylätä kuntoutus. Muita hylkäyssyytiä on ollut vähän.

Vuonna 2017 kaikista hylkäyspäätöksen saaneista 63 prosentilla ei todettu olevan työkyvyttömyyden uhkaa ja 22 prosentilla kuntoutusta ei pidetty tarkoituksenmukaisena.

3.3 Valitusoikeus

Kuntoutuksen hakijalla on valitusoikeus kaikista kuntoutusta koskevista päätöksistä. Valitusoikeus koskee myös työkyvyttömyyseläkehakemuksen yhteydessä annettuja ennakkopäätöksiä (vuoden 1.1.2015 lainmuutos). Näitä ennakkopäätöksiä koskevat samat muu-

toksenhakumenettelyt kuin muitakin kuntoutuksessa annettuja päätöksiä. Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annetaan vain myönteinen kuntoutuspäätös, hylkäävää päätöstä ei anneta. Valituskelpoinen hylkäyspäätös edellyttää aina kuntoutushakemuksen.

Valitusoikeus koskee päätöksiä hakijan oikeudesta kuntoutukseen, kuntoutuksen sisällöstä (kuntoutussuunnitelma) ja tarkoituksenmukaisuudesta. Myös kuntoutusetuuden myöntämisestä, määrästä, maksuajasta sekä muista kulujen korvaamisista voi valittaa. Muutosta päätökseen voi hakea 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.

Kuntoutuksen hakija voi valittaa päätöksestä ensin eläkelaitokseen, joka harkintansa mukaan voi oikaista aiemman päätöksensä. Työeläkelaitoksen päätöksestä voidaan valittaa Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakuntaan ja edelleen vakuutusosoikeuteen.

Työeläkelaitoksiin tuli vuoden 2017 aikana vireille 272 kuntoutuspäätöstä koskevaa valitusta. Näistä laitokset itse oikaisivat 18 päätöstä (taulukko 3.5). Valitukset koskivat pääasiassa kuntoutusoikeutta.

Taulukko 3.5

Työeläkelaitosten käsittelemät kuntoutusvalitukset vuonna 2017

Valitukset ja valituksen syy	Valitusten lukumäärä	Työeläkelaitos muuttanut päätöstä
Käsitellyt valitukset yhteensä	272	18
– kuntoutusoikeutta koskevat	192	13
– sisältöä koskevat	71	1
– muut	9	4

Vuoden 2017 aikana Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta (TELK) ratkaisi 441 päätöstä. Työeläkelaitoksen päätöstä muutettiin 23 tapauksessa ja loput valitukset pääosin hylättiin (taulukko 3.6). Pääsääntöisesti valitukset koskivat kuntoutusoikeutta. Yleisin hylkäyksen syy oli, että henkilöllä ei ollut työkyvyttömyyden uhkaa.

Seuraavaan asteeseen, Vakuutusosoikeuteen vuonna 2017 tuli 51 kuntoutusvalitusta ja annettiin 40 päätöstä. Työeläkelaitoksen antamia päätöksiä ei muutettu.

Taulukko 3.6

Kuntoutuspäätökset Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnassa vuonna 2017

Valituksen syy	Ratkaisujen lukumäärä	Päätöstä muutettu
Kaikki ratkaisut yhteensä	441	23
Kuntoutusoikeus	422	22
– työkyvyttömyyden uhka	227	8
– tarkoituksenmukaisuus	113	9
– edellytykset	82	5
Kuntoutusraha	18	1
Kuntoutuskustannukset	1	0

4 Kuntoutuksen toteutus ja kustannukset

Ammatillinen kuntoutus suunnitellaan aina yksilöllisesti kuntoutujan tarpeiden mukaisesti. Kun hakija on saanut myönteisen kuntoutuspäätöksen, täytyy hänen toimittaa työeläkelaitokselle kuntoutussuunnitelma 9 kuukauden aikana. Työeläkekuntoutuksen keinot ovat luonteeltaan ammatillisia. Tyypillisiä toimenpiteitä ovat työkokeilu, työhön valmistus, elinkeinotuki, kurssit tai ammattiin johtava koulutus. Kuntoutuksen lähtökohtana on aina ensin selvittää töiden järjestely omalla työpaikalla tai mahdollisuudet saada töitä muualta. Vasta viimeisenä vaihtoehtona harkitaan uudelleenkoulutusta. Kuntoutussuunnitelmaan voi kuulua useimpia kuntoutustoimenpiteitä, kuten työkokeilua ja koulutusta.

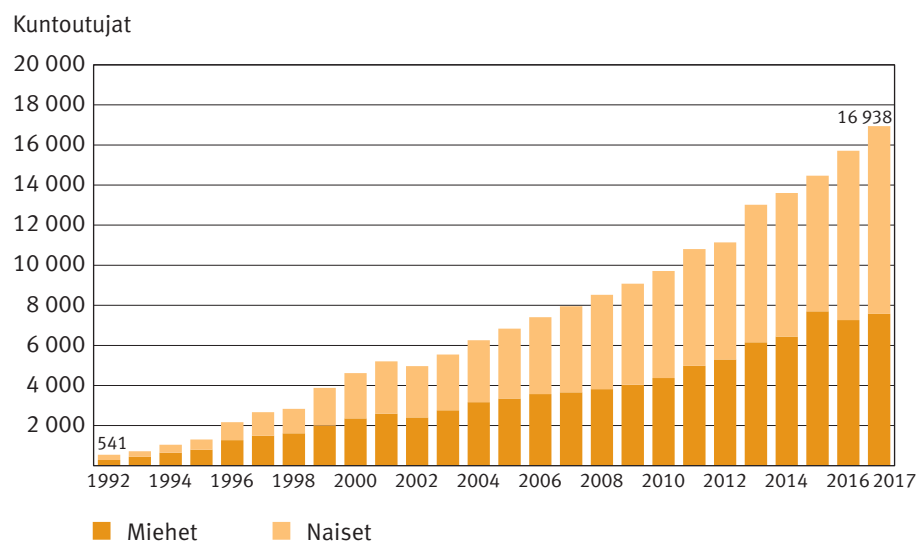
Tässä osassa tarkastellaan ensin kaikkia työeläkekuntoutujia ja erikseen vertaillaan kuntoutusta itse hakeneita ja työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneita (työkyvyttömyyseläkepäättöksen saaneet kuntoutujat). Kuntoutuskustannusosassa on tietoa kuntoutuksessa olleiden kokonais- ja keskimääräisistä kuntoutuskustannuksista sekä päättyneiden kuntoutusohjelmien kustannuksista ja laskelma kuntoutujan keskimääräisestä työkyvyttömyyseläkkeestä.

4.1 Kuntoutujat

Vuonna 2017 työeläkekuntoutujia oli kaikkiaan 16 938. Kuntoutujien lukumäärä kasvoi edellisvuodesta 8 prosenttia. Kuntoutujista 12 658 (75 prosenttia) oli hakenut kuntoutusta itse ja 4 280 oli saanut oikeuden työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä. Valtaosa kuntoutujista (79 prosenttia) oli työelämässä aloittaessaan kuntoutuksen. Kuntoutujista reilusti yli puolet (55 prosenttia) oli naisia. Naisten osuus on kasvanut vuodesta 2004 lähtien (kuvio 4.1). Työeläkekuntoutujat ovat pääosin yksityiseltä sektorilta (78 prosenttia), miehistä 92 prosenttia ja naisista 66 prosenttia.

Kuvio 4.1

Työeläkekuntoutujat vuosina 1992–2017

Ikä

Työeläkekuntoutujista 60 prosenttia oli vähintään 45 vuotta täyttäneitä (taulukko 4.1). Kuntoutusta itse hakeneet olivat keskimäärin 46 vuotiaita ja työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet 48 vuotiaita. Kaikkien kuntoutujien keski-ikä oli 47 vuotta (taulukko 4.2). Erityisesti 55 vuotta täyttäneiden kuntoutujien osuus on lisääntynyt.

Taulukko 4.1

Kuntoutujien osuudet (%) iän mukaan vuonna 2017

Ikä	Kuntoutusta itse hakeneet	Tk-eläkepäättökseen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet	Kaikki
	(N= 12 658)	(N= 4 280)	(N= 16 938)
alle 35	16	10	14
35–44	28	23	27
45–54	35	39	36
55–64	21	28	23
Kaikki	100	100	100

Taulukko 4.2

Työeläkekuntoutujien keski-ikä sukupuolen mukaan vuonna 2017

Sukupuoli	Keskimääräinen ikä		
	Kuntoutusta itse hakeneet	Tk-eläkepäättökseen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet	Kaikki
Miehet	46	49	47
Naiset	47	48	47
Kaikki	46	48	47

Tausta: työstä tai eläkkeeltä

Kuntoutusta itse hakeneista valtaosa (89 prosenttia) oli työssä tai työttömänä aloittaessaan kuntoutuksen (taulukko 4.3). Miesten ja naisten välillä ei ollut suurta eroa. Vastaavasti työkyvyttömyyseläkepäättökseen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneista puolet oli työelämässä kuntoutuksen alkaessa ja miesten ja naisten välillä oli pieniä eroavaisuuksia. Miehet olivat useimmiten työssä (54 prosenttia) ja naiset eläkkeellä (52 prosenttia) kuntoutuksen alkaessa.

Taulukko 4.3

Työeläkekuntoutujat taustan mukaan (%) vuonna 2017

Tausta	Kuntoutusta itse hakeneet	Tk-eläkepäättökseen saaneet kuntoutujat	Kaikki
	%	%	%
Työstä	89	51	79
Eläkkeeltä	11	49	21
Kaikki	100	100	100

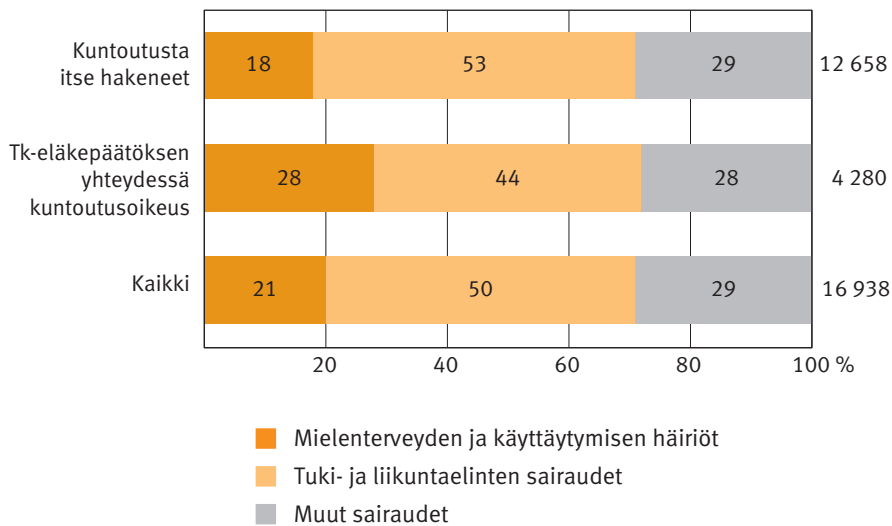
Diagnoosi

Työeläkekuntoutujalla on aina taustalla jokin sairaus, vika tai vamma, joka aiheuttaa riskin joutua lähivuosina työkyvyttömyyseläkkeelle. Kuntoutusta itse hakeneilla oli jonkin verran enemmän tuki- ja liikuntaelintensairauksia kuin työkyvyttömyyseläkepäättökseen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneilla. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt painottuivat enemmän työkyvyttömyyseläkepäättökseen saaneisiin kuntoutujiin (kuviot 4.2).

Kaikista kuntoutujista yli puolella oli diagnoosina jokin tuki- ja liikuntaelinten sairaus. Miehillä sairaudet painottuivat naisia enemmän tuki- ja liikuntaelinten sairauksiin sekä muihin sairauksiin. Joka viidennellä kuntoutujalla oli sairautena mielenterveyden- ja käyttäytymisen häiriö, naisista lähes joka neljännellä ja miehistä joka seitsemännellä.

Kuvio 4.2

Kuntoutujan taustalla oleva diagnoosi vuonna 2017

4.2 Kuntoutuspalvelulajit

Vuonna 2017 kaikista kuntoutujista 15 007 henkilöä eli 89 prosenttia sai jotain ammatillisen kuntoutuksen toimenpidettä. Lähes joka kolmannen kuntoutujan (4 725 henkilöä) kuntoutusohjelma koostui useammasta kuin yhdestä palvelulajista. Työkokeilu ja koulutus on yksi käytetyimmistä yhdistelmistä.

Erilaisten selvitysten käyttö kuntoutussuunnitelman laatimiseen vähentyi kaikissa ikäluokissa edellisvuoteen verrattuna (taulukko 4.4 ja 4.5). Muun kuntoutuksen eli lähinnä elinkeinotuen käyttö oli vähäistä. Ikäluokittain tarkasteltuna nuorimmilla kuntoutujilla kuntoutuminen tapahtui koulutuksen kautta, vanhemmalla ikäluokalla työpaikkakuntoutuksena.

Taulukko 4.4*Kuntoutuspalveluiden jakautuminen (%) vuosina 2008–2017*

Vuosi	Selvitys	Työpaikka-kuntoutus	Koulutus	Muu kuntoutus	Kaikki lkm
2008	18	46	32	4	100 (8 711)
2010	22	44	29	5	100 (10 691)
2012	24	40	31	5	100 (11 707)
2014	28	41	27	4	100 (15 360)
2016	34	38	28	1	100 (18 301)
2017	30	43	27	0	100 (19 732)

Taulukko 4.5*Kuntoutuspalveluiden jakautuminen (%) eri ikäryhmissä vuonna 2017*

Ikä	Selvitys N= 5 872	Työpaikka-kuntoutus N= 8 419	Koulutus N= 5 375	Muu N= 66	Kaikki kuntoutus-palvelut lkm
alle 35	28	32	40	0	100 (2 765)
35–44	28	36	35	1	100 (5 452)
45–54	32	43	25	0	100 (7 432)
55–64	28	59	12	1	100 (4 083)
Kaikki	30	43	27	0	100 (19 732)

Selvitys

Kuntoutujista vajaa kolmannes tarvitsi lisäselvityksiä kuntoutussuunnitelman tekemistä varten (taulukot 4.4 ja 4.5). Selvitysten tekeminen kohdistui työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneisiin kuntoutujiin, koska heillä ei useinkaan ollut kuntoutussuunnitelmaa valmiina, koska tarkoituksena oli alunperin saada eläke.

Työpaikkakuntoutus

Työpaikkakuntoutus on kuntoutustoimenpiteistä ensisijainen ja käytetyin (taulukot 4.4 ja 4.5). Vuonna 2017 työpaikkakuntoutujia oli kaikkiaan 8 419 eli 43 prosenttia kuntoutujista. Kuntoutustoimenpiteistä se on ainoa, jossa miehet ovat olleet vähemmistönä koko tilastoseurannan ajan vuodesta 1992 lähtien. Työpaikkakuntoutujien keski-ikä oli 47 vuotta.

Koulutus

Kuntoutujista 27 prosenttia eli 5 375 henkilöä sai työhön tai ammattiin tähtäävää koulutusta. Koulutusta saaneista 51 prosenttia oli miehiä ja käyttö painottui työelämästä tuleviin. Työelämään tähtäävistä kuntoutustoimenpiteistä ammatillinen koulutus oli vielä 2000-luvun alussa yleisin kuntoutuksen muoto. Koulutusta saaneiden keski-ikä oli 44 vuotta (taulukot 4.4 ja 4.5).

Muu kuntoutus

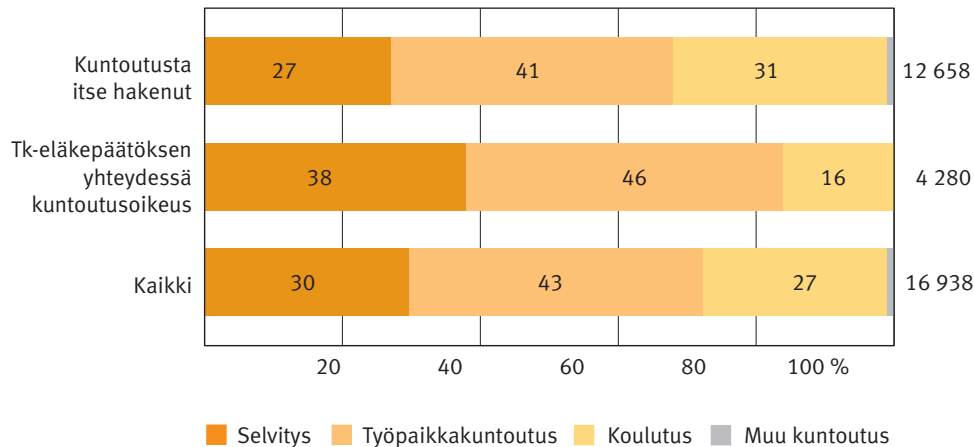
Työkykyä tukevan muun kuntoutuksen, lähinnä elinkeinotuen käyttö yritystoimintaan tai avustusten käyttö laitehankintoihin oli vähäistä. Muuta kuntoutusta sai 66 henkilöä (taulukko 4.4). Heidän keski-ikä oli 49 vuotta (taulukko 4.5).

Toimenpiteet kuntoutujan mukaan

Kuntoutusohjelmassa eri kuntoutustoimenpiteiden käyttö vaihteli sen mukaan oliko kyseessä kuntoutusta itse hakenut vai ei. Kuntoutusta itse hakeneilla koulutus oli yleisempää ja selvitysten tarve vähäisempää. Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet tarvitsivat useimmin avukseen erilaisia selvityksiä kuntoutussuunnitelman laatimiseen ja itse kuntoutuminen tapahtui työpaikalla joko työkokeiluna tai työhön valmennuksena. Heillä koulutuksen käyttö oli vähäistä (kuviot 4.3).

Kuvio 4.3

Kuntoutustoimenpiteet lajeittain vuonna 2017 kuntoutujien mukaan

4.3 Kuntoutuskustannukset

Kuntoutuksen kokonaiskustannukset muodostuvat kuntoutusajan toimeentulokorvauksesta (kuntoutusavustus, kuntoutusraha/-korotus) ja kuntoutuspalvelukuluista eli selvitys-, työpaikka-, koulutus- ja muista kuntoutuskuluista.

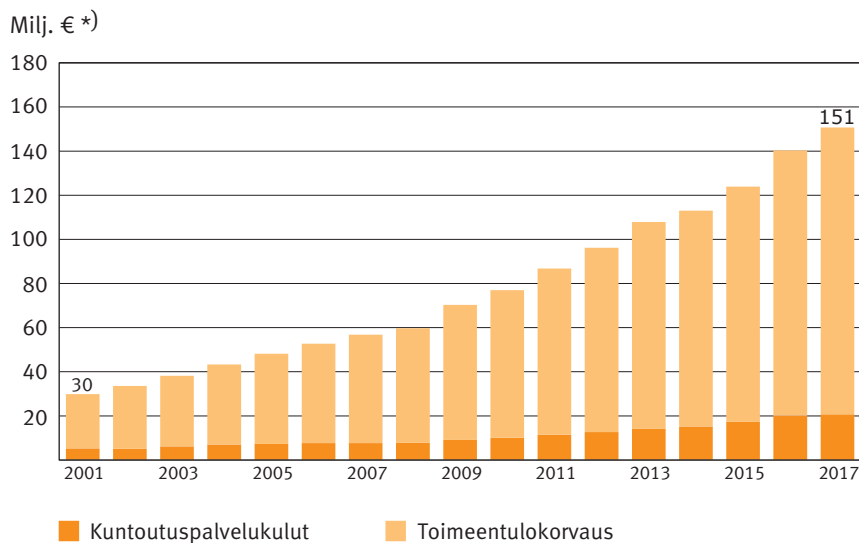
Keskimääräisistä kustannuksista esitetään tietoja vuonna 2017 kuntoutuksessa olleiden sekä vuoden aikana kuntoutuksen päättäneiden osalta. Lisäksi on tehty laskelma siitä, mikä olisi ollut vuonna 2017 kuntoutuksessa olleiden keskimääräinen työkyvyttömyyseläke, jos vaihtoehtona olisikin ollut eläke.

4.3.1 Kokonaiskustannukset

Vuonna 2017 kuntoutuksen kokonaiskustannukset olivat 151 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannukset kasvoivat edellisvuodesta 8 prosenttia. (kuvio 4.4 ja taulukko 4.6.) Kuntoutusaikaisen toimeentulokorvauksen osuus kustannuksista oli 130 miljoonaa euroa ja palvelukulujen osuus oli 21 miljoonaa euroa. Palvelukuluihin sisältyvät myös työkokeiluajalta maksetut kuntoutujalle pakolliseksi säädetyt tapaturmavakuutusmaksut 540 000 €. Niiden osuus kuntoutuspalvelukuluista oli 3 prosenttia.

Kuvio 4.4

Kuntoutuskustannukset vuosina 2001–2017

*) Kuntoutuskustannukset ovat vuoden 2017 tasossa.

Kuntoutuskustannukset sukupuolen mukaan

Naisten ja miesten välillä oli eroa kuntoutuskuluissa. Miesten kokonaiskustannukset vuonna 2017 olivat 85 miljoonaa euroa ja naisten noin 65 miljoonaa euroa. Miesten ja naisten määrä ei selitä kustannuseroa, sillä miehiä oli kuntoutuksessa vähemmän kuin naisia. Ero johtuu lähinnä miesten paremmasta palkkatasosta. Tämä ero on säilynyt koko tilastoseurannan ajan.

Vuonna 2017 maksettiin 12 992 kuntoutujalle (77 prosentille) kuntoutuksen ajalta toimeentulokorvausta yhteensä 130 miljoonaa euroa. Keskimääräinen toimeentulokorvaus oli 2 613 euroa kuukaudessa, miehillä 2 970 euroa ja naisilla 2 317 euroa.

Kuntoutuskustannukset iän mukaan

Taulukossa 4.6 on tarkasteltu, miten kuntoutuskulut jakaantuivat vuonna 2017 eri ikäryhmissä ja mikä oli keskimääräinen kuntoutuskulu. Ikäryhmittäin tarkasteltuna korkeimmat keskimääräiset kuntoutuskulut olivat alle 45-vuotiailla. Yleisin kuntoutumistoimenpide tässä ikäluokassa oli koulutus, joka on kallein kuntoutusmuoto.

Vanhimmassa ikäryhmässä keskimääräiset kuntoutuskulut/henkilö olivat pienimmät. Kuntoutus toteutettiin tässä ikäryhmässä pienin kustannuksin työpaikalla.

Taulukko 4.6

Kuntoutuskustannukset ikäryhmittäin vuonna 2017 *)

Ikä	Palvelukulut		Kuntoutusajan toimeentulo		Kokonaiskustannukset Milj. €	Keskimääräiset kuntoutuskulut €
	Milj. €	% kokonaiskustannuksista	Milj. €	% kokonaiskustannuksista		
alle 35	3	12	23	88	26	10 989
35–44	6	13	42	87	48	10 466
45–54	8	15	44	85	52	8 447
55–64	3	13	21	87	24	6 243
Kaikki	20	13	130	87	150	8 847

*) Kuntoutuspalvelukuluista puuttuvat kuntoutujalle pakolliseksi säädetyt tapaturmavakuutusmaksut.

Kuntoutuskustannukset diagnoosin mukaan

Kuntoutujista yli puolella oli diagnoosina jokin tuki- ja liikuntaelinten sairaus. Toimeentulokustannukset olivat suurimmat tässä sairausryhmässä, 73 miljoonaa euroa ja keskimääräinen toimeentulokorvaus kuukaudessa oli 2 680 euroa/henkilö. Joka viidennellä kuntoutujalla oli diagnoosina mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriö. Toimeentulokorvauksia maksettiin tälle sairausryhmälle 21 miljoonaa euroa, kuukaudessa keskimäärin 2 526 euroa.

Kuntoutuskustannukset palvelulajeittain

Kuntoutustoimenpiteistä suurimmat kustannukset aiheutuivat selvityskuluista (taulukko 4.7). Selvityskulut olivat 12 miljoonaa euroa ja osuus kuntoutuspalvelujen kokonaiskustannuksista oli 59 prosenttia. Selvitysten kokonaiskustannukset toimeentulokorvaus mukaan luettuna olivat 15 miljoonaa euroa.

Käytetyimmän kuntoutusmuodon, työpaikkakuntoutuksen kustannukset olivat 2 miljoonaa euroa (taulukko 4.7). Osuus kuntoutuspalveluiden kokonaiskustannuksista oli 10 prosenttia. Työpaikkakuntoutuksen kokonaiskustannukset sisältäen myös toimeentulokorvauksen olivat noin 33 miljoonaa euroa.

Koulutuksen kustannukset olivat 6 miljoonaa euroa (taulukko 4.7). Osuus kuntoutuspalveluiden kokonaiskustannuksista oli 33 prosenttia. Koulutuksen kokonaiskustannukset toimeentulokorvauksineen olivat 88 miljoonaa euroa.

Muun kuntoutuksen kustannukset olivat 0,2 miljoonaa euroa (taulukko 4.7). Kokonaiskustannukset toimeentulokorvauksineen olivat 0,3 miljoonaa euroa.

Taulukko 4.7

Kuntoutuspalvelukulut lajeittain milj. euroa *) vuonna 2017

Suku­puoli	Palvelulajit				Kaikki milj. €
	Selvitys milj. €	Työpaikka- kuntoutus milj. €	Koulutus milj. €	Muu. kuntoutus milj. €	
Miehet	6	1	4	0,1	11
Naiset	6	1	2	0,1	9
Kaikki	12	2	6	0,2	20

*) Kuntoutuspalvelukuluista puuttuvat kuntoutujalle pakolliseksi säädetty tapaturmavakuutusmaksut.

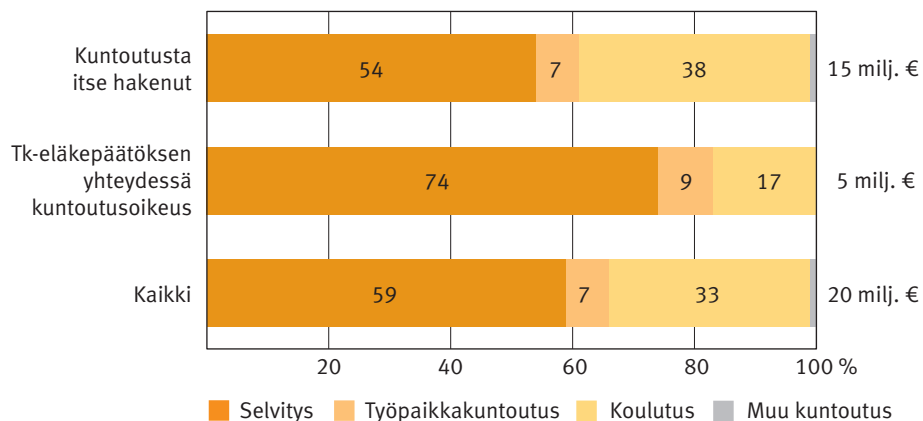
Kuntoutuspalvelukulut kuntoutujan mukaan

Kuntoutusta itse hakeneiden kuntoutuksen kokonaiskustannukset olivat 124 milj. euroa. Toimeentulokorvauksen osuus oli 109 milj. euroa ja palvelukulujen 15 milj. euroa. Palvelukuluista selvityskulujen osuus oli yli puolet (kuvio 4.5).

Työkyvyttömyyseläkepäätöksen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneiden kuntoutuksen kokonaiskustannukset olivat 26 milj. euroa. Toimeentulokorvauksen osuus oli 21 milj. euroa ja kuntoutuspalvelukulujen 5 milj. euroa. Selvityskulujen osuus palvelukuluista oli suuri, peräti 74 prosenttia.

Kuvio 4.5

Kuntoutustoimenpidekustannusten osuus % palvelukuluista vuonna 2017

Kuviossa eivät ole mukana kuntoutujalle pakolliseksi säädetty tapaturmavakuutusmaksut.

4.3.2 Päätyneen kuntoutuksen kustannukset

Seuraavassa on tarkasteltu kuntoutuksen keskimääräisiä kustannuksia palvelulajeittain, onnistuneen kuntoutuksen kustannuksia ja sitä, mikä olisi ollut kuntoutujan työkyvyttömyyseläke.

Kuntoutuksen kustannukset palvelulajeittain

Työeläkekuntoutuksen yleisimpiä toimenpiteitä ovat työpaikalla toteutetut työkokeilut ja työhön valmennukset. Toimeentulokorvausta työpaikkakuntoutujalle maksetaan yleensä vähintään kolmen kuukauden ajalta. Vuonna 2017 työkokeiluja ja työhönvalmennuksia päätyi 3 273 henkilöltä ja itse kuntoutus maksoi kaikkine palvelu- ja toimeentulokorvauksineen keskimäärin 10 200 euroa/henkilö.

Vastaavasti sellaisia kuntoutusohjelmia, joissa koulutus oli varsinainen kuntoutuksen muoto, päätyi 1 438 henkilöltä. Kestoltaan koulutus saattaa vaihdella muutaman kuukauden kurssituksesta aina pidempikestoiseen, jopa nelivuotiseen koulutukseen. Koulutuksen aikana toimeentulokorvausta voidaan maksaa useamman vuoden ajan. Päätyneiden koulutusohjelmien kokonaiskustannukset olivat keskimäärin 44 100 euroa/henkilö (taulukko 4.8).

Taulukko 4.8

Päätyneen kuntoutuksen hinta pääasiallisen kuntoutustoimenpiteen mukaan vuonna 2017

Kuntoutustoimenpide	Kuntoutustoimenpiteen keskimääräinen kustannus sisältäen palvelu- ja toimeentulokorvauksen
Selvitys	11 600
Työpaikkakuntoutus	10 200
Koulutus	44 100
Muu kuntoutus	16 200

Taulukossa pääasiallinen kuntoutusmuoto on työpaikkakuntoutus, jos henkilön kuntoutusohjelmaan kuului esimerkiksi tutkimusta ja työkokeilua. Jos henkilö oli saanut työpaikkakuntoutusta ja koulutusta sekä muuta kuntoutusta, katsottiin hänen koulutusta saaneeksi.

Kuntoutuksen kustannukset kuntoutujan mukaan

Vuonna 2017 päätyi 4 905 kuntoutusta itse hakeneiden kuntoutusohjelmaa ja keskimääräinen kustannus oli 21 600 €/ohjelma. Vastaavasti työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneiden kuntoutuksia päätyi 1 966. Heidän kuntoutusohjelman keskimääräinen kustannus oli selvästi pienempi kuin kuntoutusta itse hakeneilla, 7 400 euroa (taulukko 4.9). Ero johtuu siitä, että kuntoutusta itse hakeneiden kuntoutus toteutettiin useammin koulutuksena, mikä on kuntoutusmuodoista kallein ja pitempiketoisin, joten toimeentulokorvausta maksettiin pidemmän ajan.

Onnistuneen kuntoutuksen kustannukset ja kuntoutujan työkyvyttömyyseläke

Jos kuntoutus onnistuu niin, että työkyvyttömyyseläke voidaan estää tai siirtää myöhemmäksi, pienentää se suoraan tai välillisesti yrityksen työeläkemaksua. Pienemmän yrityksen maksuun kuntoutuksen tai työkyvyttömyyseläkkeen kustannukset eivät vaikuta suoraan, mutta eläkkeen lykkäytyminen säästää koko eläkejärjestelmän kustannuksia ja siten pienentää eläkemaksujen korotuspainetta. Myös osatyökyvyttömyyseläke on edullisempi vaihtoehto kuin henkilön jääminen kokonaan työkyvyttömyyseläkkeelle.

Vuonna 2017 päättyi 6 871 kuntoutusta kokonaiskustannusten ollessa 120 milj. euroa. Kustannuksista toimeentulokorvausten osuus oli 111 milj. Euroa. Päättyneiden kuntoutusten keskimääräinen kustannus oli 17 500 euroa. Kuntoutuksista 68 prosenttia onnistui eli henkilö työllistyi tai jatkoi opiskelua kuntoutuksen jälkeen. Onnistuneiden kuntoutusten keskimääräinen kustannus oli 21 900 euroa. Onnistuneen kuntoutuksen keskimääräinen kustannus on saatu laskemalla yhteen niiden päättyneiden kuntoutuksien kustannukset, joissa henkilö työllistyi tai jatkoi opiskelua. Saatu luku on jaettu onnistuneiden ohjelmien lukumäärällä.

Vertailtaessa kuntoutuksen kustannuksia mahdollisiin kuntoutujan työkyvyttömyyseläkemenoihin, laskettiin, mikä olisi ollut vuonna 2017 kuntoutukseen osallistuneiden keskimääräinen työkyvyttömyyseläke. Laskelmassa ei eritelty kuntoutujia sen mukaan oliko kuntoutukseen hakeuduttu itse vai työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä. Kuntoutuksessa olleiden keskimääräinen työkyvyttömyyseläke olisi ollut 1 505 € kuukaudessa eli 18 100 € vuositasolla (taulukko 4.9). Vastaavasti kaikkien työkyvyttömyyseläkkeensaajien keskimääräinen eläke oli 1 040 € kuukaudessa vuonna 2017. Kuntoutujan parempi työkyvyttömyyseläke selittyy vakiintuneisuudella työelämään ja yhtenäisemmällä työhistorialla. Vuonna 2017 päättyneen ja onnistuneen kuntoutuksen kustannus vastasi keskimäärin 1 vuoden 3 kuukauden työkyvyttömyyseläkemenoa (taulukko 4.9 ja kuvio 5.4).

Kuntoutukseen itse hakeneiden onnistuneen kuntoutuksen keskimääräinen kustannus oli 24 700 euroa. Se vastaa 1 vuoden ja 4 kuukauden työkyvyttömyyseläkemenoa. Näistä kuntoutuksista 76 prosenttia onnistui. Työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneiden henkilöiden onnistuneen kuntoutuksen keskimääräinen kustannus oli 11 100 euroa, mikä vastaisi noin 7 kuukauden työkyvyttömyyseläkemenoa. Näistä kuntoutuksista onnistui puolet (taulukko 4.9 ja kuvio 5.4). Kuntoutusta itse hakeneiden onnistuneiden kuntoutuskustannukset olivat huomattavasti korkeammat kuin työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneiden kuntoutuskulut. Ero oli lähes kaksinkertainen. Kuten edellä jo todettiin, ero johtuu siitä, että kuntoutusta itse hakeneiden kuntoutus toteutettiin useammin koulutuksena, mikä on kuntoutusmuodoista kallein. Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneilla kuntoutus oli yleensä lyhytkestoista työkokeilua tai kuntoutus jäi kesken, jolloin toimeentulokorvausta maksettiin lyhyemmän ajan.

Taulukko 4.9

Kuntoutuksen keskimääräiset kustannukset suhteessa työkyvyttömyyseläkkeeseen vuonna 2017

Kuntoutuja	Kuntoutuksen keskimääräinen kustannus	Onnistuneen kuntoutuksen keskimääräinen kustannus	Vuonna 2017 kuntouksessa olleen keskimääräinen TK-eläkemeno
Kuntoutusta itse hakenut	21 600	24 700	18 100
TK-eläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeus	7 400	11 100	18 100
Kaikki	17 500	21 900	18 100

Onnistuneena kuntoutuksena pidetään tapauksia, joissa henkilö työllistyy tai jatkaa opiskelua.

Kuntoutujan keskimääräinen työkyvyttömyyseläke on laskettu kaikille vuonna 2017 kuntoutuksessa olleille.

Kustannuksissa ei ole huomioitu eläkejärjestelmän hallinnollisia kuluja.

5. Kuntoutuksen päätyminen

Ammatillisen kuntoutuksen ensisijainen tarkoitus on työkyvyn ylläpito, työelämässä pysyminen tai sinne palaaminen. Tavoitteena on pidentää työuraa.

Tässä osassa tarkastellaan kaikkia kuntoutuksensa päättäneitä ja erikseen tarkastellaan kuntoutusta itse hakeneiden ja työkyvyttömyyseläkepäätöksen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneiden päättäneitä kuntoutuksia.

5.1 Vuosina 2008–2017 päätyneet kuntoutukset

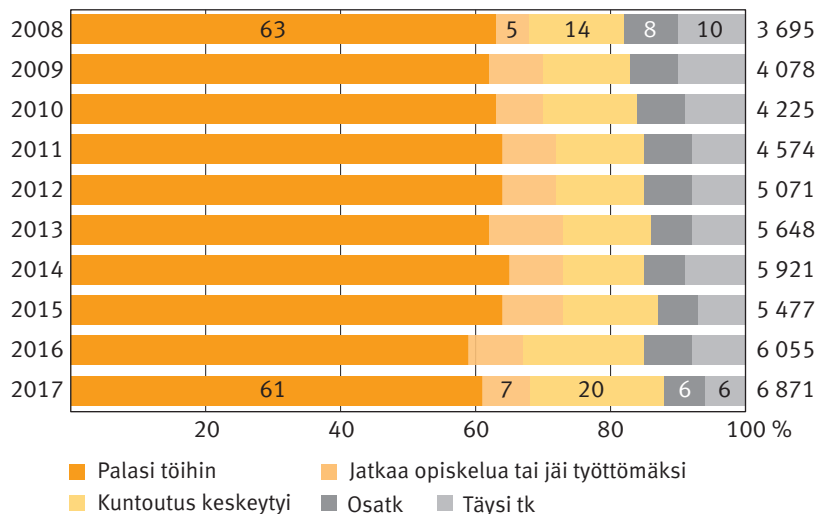
Viimeisen kymmenen vuoden aikana työhön palanneiden kuntoutujien osuus on vakiintunut hieman yli 60 prosentin tasolle. Vastaavasti täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden osuus on laskenut. Vuonna 2017 kuntoutujista 6 prosenttia siirtyi täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle. Vuonna 1992 kuntoutujista vain 42 prosenttia palasi töihin ja täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 32 prosenttia. Vuodesta 2015 lähtien kuntoutuksen lopputulokseen on vaikuttanut uusi kuntoutujien ryhmä, työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet. Kuviossa 5.4 kuvataan tämän ryhmän päättäneitä kuntoutusohjelmia.

Työeläkekuntoutettavien hyvään työhönsijoittumiseen vaikuttaa se, että suurimmalla osalla on työpaikka mihin palata. Kehitys osoittaa myös, että kuntoutujien valinta kuntoutusohjelmiin näyttää onnistuneen entistä paremmin. Onnistuakseen kuntoutus vaatii myös kuntoutujalta itseltään aina sitoutumista ja aktiivista otetta.

Kuviossa 5.1 on tarkasteltu kymmenen vuoden aikana päättäneiden kuntoutusohjelmien välitöntä tulosta. Tulokset perustuvat työeläkelaitosten ilmoittamiin tietoihin. Luvuissa ovat mukana vuodesta 2015 lähtien työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneet kuntoutujat. Tapaukset, joissa tehtiin vain selvitys ja itse kuntoutusprosessi päättyi siihen, eivät sisälly lukuihin. Myöskään työeläkelaitoksen itse päättämät ohjelmat, jotka myönteisestä päätöksestä huolimatta eivät johtaneet kuntoutukseen, eivät ole kuviossa mukana.

Kuvio 5.1

Vuosina 2008–2017 päätyneet kuntoutusohjelmat *)

*) Ei sisällä 'tehtiin vain selvitys' -tapauksia.

Kuviossa ovat mukana tk-eläkepäätöksen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet.

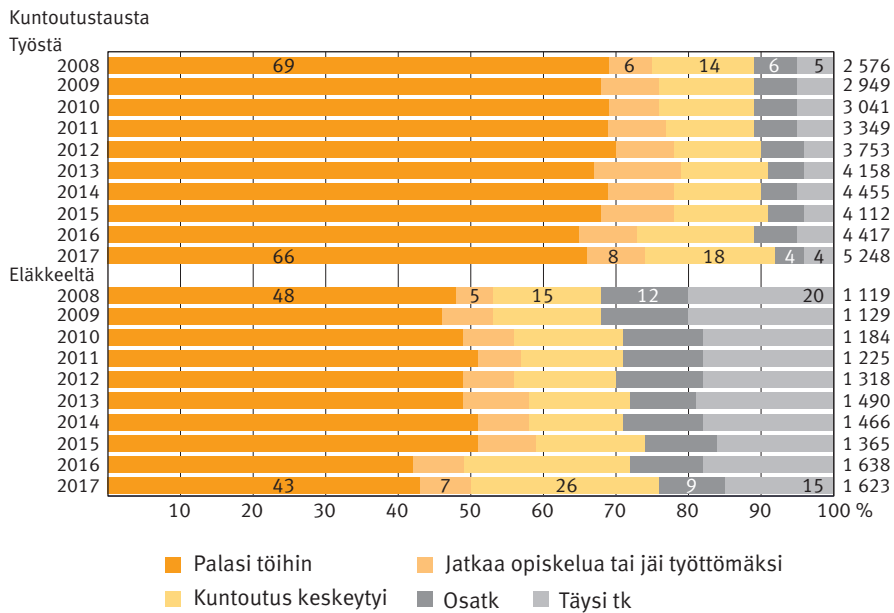
Tausta: työstä tai eläkkeeltä

Kuntoutujan taustalla, sillä hakeutuko henkilö kuntoutukseen työelämästä vai eläkkeeltä, on merkitystä kuntoutuksen lopputulokseen (kuvio 5.2). Työelämästä tullut kuntoutuja palaa kuntoutuksen päättyessä yleisimmin takaisin töihin. Vuonna 2017 heistä palasi töihin 66 prosenttia. Luvussa ovat mukana työkyvyttömyyseläkepäättökseen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet, mikä vaikuttaa kuntoutuksen jälkeiseen tilanteeseen. Täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden osuus on pysynyt varsin vakaana, 4 prosentissa.

Erityisesti eläketaustaisten kuntoutujien lopputulokseen vaikuttivat työkyvyttömyyseläkepäättökseen saaneet kuntoutujat. Yli 60 prosenttia eläketaustaisista kuntoutuksensa päättäneistä oli saanut kuntoutusoikeuden työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä. Vuonna 2017 eläkkeeltä tulleista kuntoutujista 43 prosenttia palasi töihin. Kuntoutuksensa keskeyttäneiden osuudet kasvoivat hieman edellisvuodesta.. Vastaavasti täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden osuus laski edellisvuodesta 3 prosenttiyksikön verran.

Kuvio 5.2

Vuosina 2008–2017 päättyneet kuntoutusohjelmat *)

*) Ei sisällä 'tehtiin vain selvitys' -tapauksia.

Kuviossa ovat mukana tk-eläkepäättökseen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet.

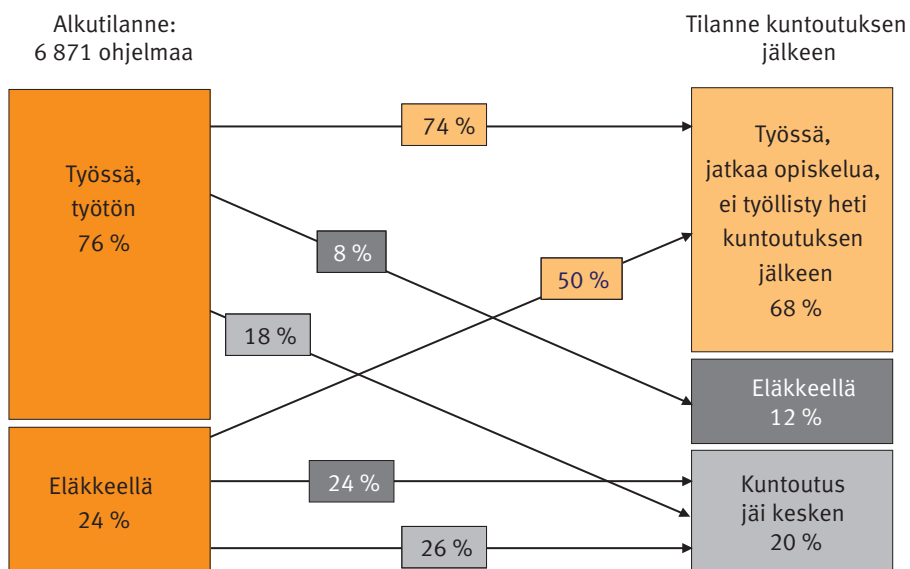
5.2 Vuonna 2017 päättyneet kuntoutukset

Vuoden 2017 aikana päättyi 6 871 kuntoutusohjelmaa. Kuntoutujista 76 prosenttia oli työssä tai työttömänä aloittaessaan kuntoutuksen. Kuntoutujista vajaa 70 prosenttia palasi takaisin työelämään (kuvio 5.3).

Ohjelmia, joissa tehtiin vain selvitys, päättyi 766. Näitä ohjelmia ei ole laskettu päättyneisiin kuntoutusohjelmiin, koska tapaukset eivät johtaneet varsinaisen kuntoutusohjelman aloittamiseen. Joka seitsemännelle työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneelle kuntoutujalle ja joka kymmenelle kuntoutusta itse hakeneelle tehtiin vain selvitys ja itse kuntoutus päättyi tähän.

Kuvio 5.3

Vuonna 2017 päättyneet kuntoutusohjelmat ja niiden alkutilanne *)

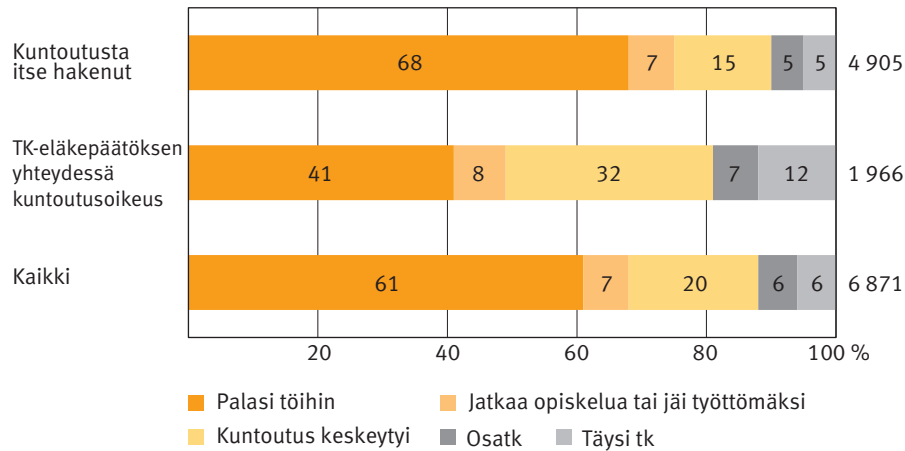
*) Ei sisällä 'tehtiin vain selvitys' -tapauksia.

Kuntoutujista 4 905 (71 prosenttia) oli hakenut kuntoutusta itse ja 1 966 oli työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneita kuntoutujia. Kuntoutusta itse hakeneista 87 prosenttia ja puolet työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneista kuntoutujista oli työelämässä tai työttömänä aloittaessaan kuntoutuksen.

Kuntoutusta itse hakeneista 68 prosenttia ja työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneista kuntoutujista 41 prosenttia palasi takaisin työelämään. Lähes kolmannes työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneissa kuntoutujista keskeytti kuntoutuksensa. Kuntoutusta itse hakeneista 15 prosentilla kuntoutus jäi kesken (kuvio 5.4).

Kuvio 5.4

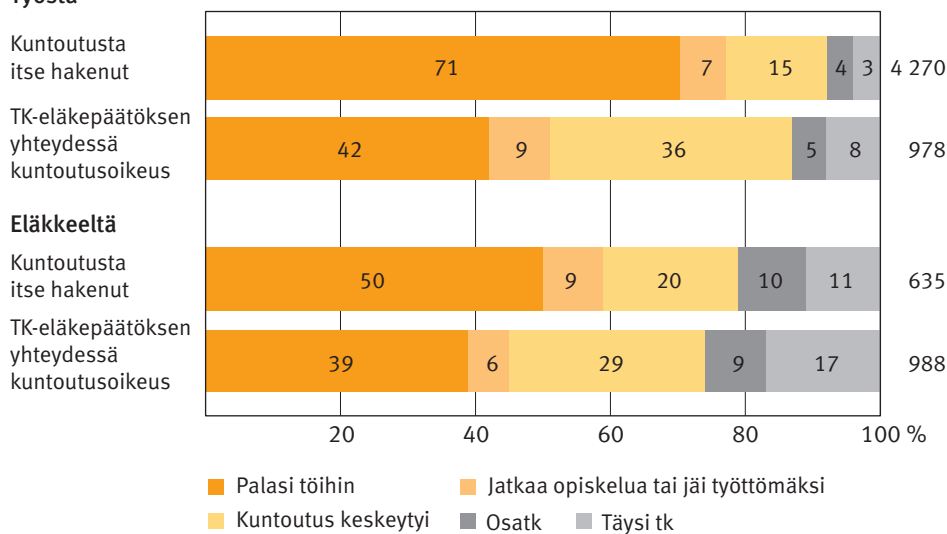
Vuonna 2017 kuntoutuksensa päättäneet

Tausta: työstä tai eläkkeeltä

Kuntoutuksen tulokseen vaikutti se, oliko kuntoutuja työssä vai eläkkeellä kuntoutuksen alkaessa (kuvio 5.5). Näin oli erityisesti kuntoutusta itse hakeneilla. Työelämästä tulleista 71 prosenttia palasi töihin ja 7 prosenttia siirtyi eläkkeelle. Eläkkeeltä kuntoutusta itse hakeneista puolet siirtyi töihin ja joka viides palasi eläkkeelle. Sen sijaan työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneilla kuntoutujilla ei ollut suurta eroa työhön sijoittumisen suhteen sillä, oliko kuntoutuja työssä vai eläkkeellä kuntoutukseen hakeutuessa. Noin 40 prosenttia palasi kuntoutuksen jälkeen töihin. Eläketaustaiset työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneet kuntoutujat siirtyivät useammin täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle kuin työelämästä tulevat. Työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneissa kuntoutujissa oli suhteessa enemmän niitä, joilta kuntoutus jäi kesken taustasta riippumatta.

Kuvio 5.5.

Vuonna 2017 kuntoutuksensa päättäneet kuntoutujan taustan mukaan*)

Työstä

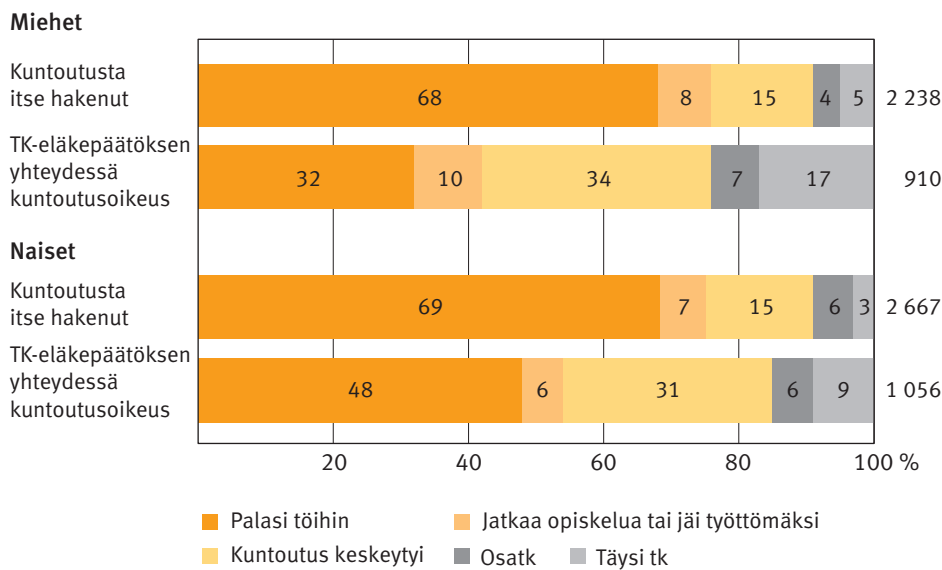
*) Ei sisällä 'tehtiin vain selvitys' -tapauksia.

Sukupuoli

Jos kuntoutusta oltiin haettu itse ei sukupuolten välillä ollut suurta eroa työllistymisen suhteen. Sen sijaan, jos oikeus kuntoutukseen oli tullut työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä, oli miesten ja naisten välillä oli eroa työhön ja eläkkeelle siirtymisen suhteen. Naisista lähes puolet työllistyi heti kuntoutuksen jälkeen, miehistä joka kolmas (kuvio 5.6). Miehet siirtyivät kuntoutuksen jälkeen naisia yleisimmin työkyvyttömyyseläkkeelle. Niin miehillä kuin naisillakin työkyvyttömyyseläkepäätöksen kautta kuntoutukseen tulleilla kuntoutus keskeytyi huomattavasti useammin kuin kuntoutusta itse hakeneilla.

Kuvio 5.6

Kuntoutuksensa päättäneet sukupuolen mukaan vuonna 2017

5.3 Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneet

Työeläkekuntoutusta pidetään onnistuneena, jos työssä pysytään riittävän pitkään ja näin myöhennetään eläkkeelle siirtymistä. Eläketurvakeskuksen rekisteritietojen avulla voidaan vuosittain seurata kuntoutujan tilannetta. Seurannassa tarkastellaan vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneiden tilannetta heti kuntoutuksen päätyttyä ja tilannetta kolmen vuoden jälkeen.

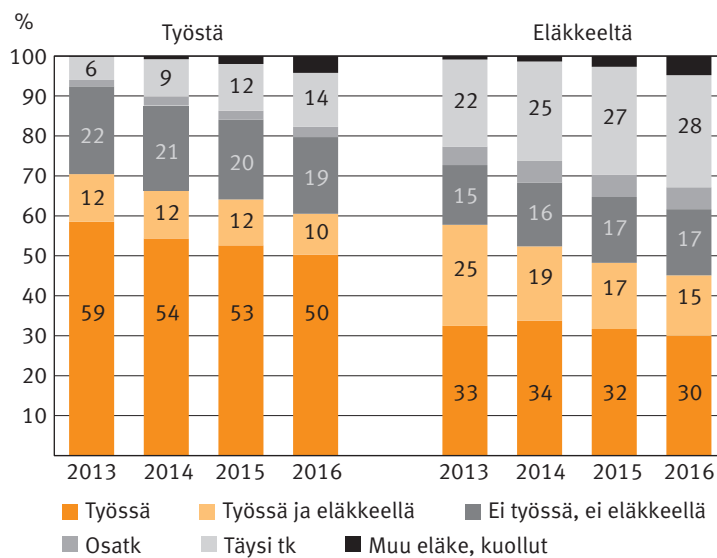
Vuonna 2013 kuntoutuksen päätti 6 017 henkilöä. Heistä 68 prosenttia oli kuntoutuksen jälkeen työelämässä joko kokopäiväisesti tai työssäkäyvinä eläkeläisinä. Joka kahdeksas kuntoutuja päätyi eläkkeelle, joko osa- tai täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle. Työelämän ulkopuolelle työttömäksi tai opiskelijaksi jäi joka viides. Kolmen vuoden kuluttua kuntoutuksen päättymisestä työelämässä olevien joukko supistui lähes 11 prosenttiyksikköä ja vastaavasti eläkkeelle siirtyneiden joukko kasvoi 11 prosenttiyksikköä.

Tausta: työstä tai eläkkeeltä

Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneistä 74 prosenttia oli työelämässä ja 26 prosenttia eläkkeellä aloittaessaan kuntoutuksen. Työstä kuntoutukseen hakeutuneista 59 prosenttia oli kuntoutuksen päättyessä työelämässä. Kolmen vuoden kuluttua 50 prosenttia oli edelleen töissä. Eläkkeeltä kuntoutukseen tulleista 33 prosenttia oli töissä kuntoutuksen jälkeen ja päätoimisesti työssä olevien joukko pysyi varsin vakaana kolmen seurantavuoden aikana (kuvio 5.7). Eläketaustaisissa oli enemmän työssäkäyviä eläkeläisiä, joiden osuus kuitenkin laski kolmen vuoden aikana 25 prosentista 15 prosenttiin.

Kuvio 5.7

Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneiden työssä pysyvyys taustan mukaan

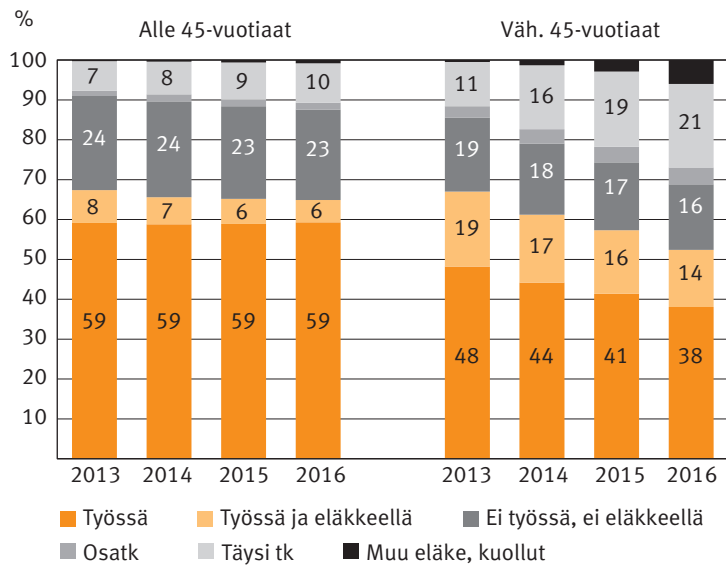
Ikä

Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneistä 33 prosenttia oli alle 45-vuotiaita ja vähintään 45-vuotta täyttäneitä 67 prosenttia.

Kolme vuotta kuntoutuksen jälkeen työhön sijoittumisessa ja eläkkeelle siirtymisessä oli eroja iän suhteen (kuvio 5.8). Alle 45-vuotiaat olivat kolmen seurantavuoden ajan vanhempaa ikäryhmää vakaammin kiinni työelämässä joko kokopäiväisesti tai työssäkäyvinä eläkeläisinä. Alle 45-vuotiaista 65 prosenttia ja vähintään 45 vuotta täyttäneistä 52 prosenttia oli töissä vielä kolme vuotta kuntoutuksen jälkeen. Seurannan aikana vanhemmas-ta ikäluokasta osa siirtyi työkyvyttömyys- tai muulle eläkkeelle.

Kuvio 5.8

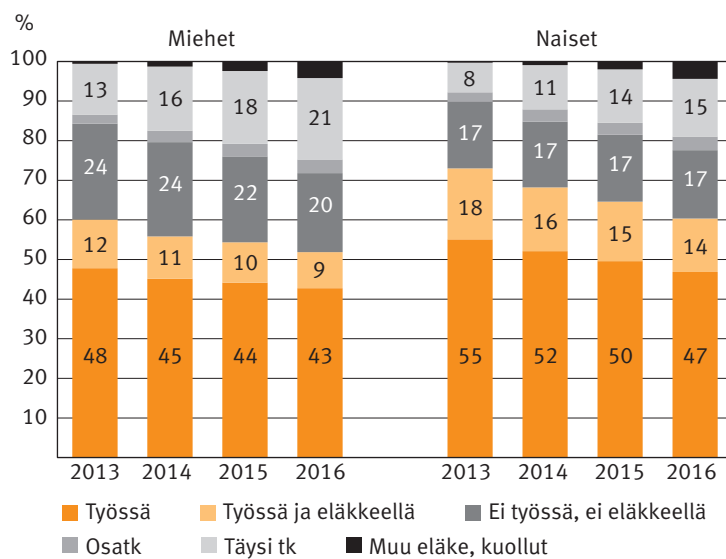
Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneiden työssä pysyvyys iän mukaan

Sukupuoli

Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneistä 55 prosenttia oli naisia. Kuntoutuksen jälkeen naiset olivat miehiä vahvemmin työelämässä (kuvio 5.9). Naisista 73 prosenttia ja miehistä 60 prosenttia oli kokopäiväisesti töissä tai teki eläkkeen rinnalla töitä. Kolme vuotta kuntoutuksen jälkeen 61 prosenttia naisista ja 52 prosenttia miehistä oli edelleen työelämässä. Miehet siirtyivät naisia useammin täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle.

Kuvio 5.9

Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneiden työssä pysyvyys sukupuolen mukaan

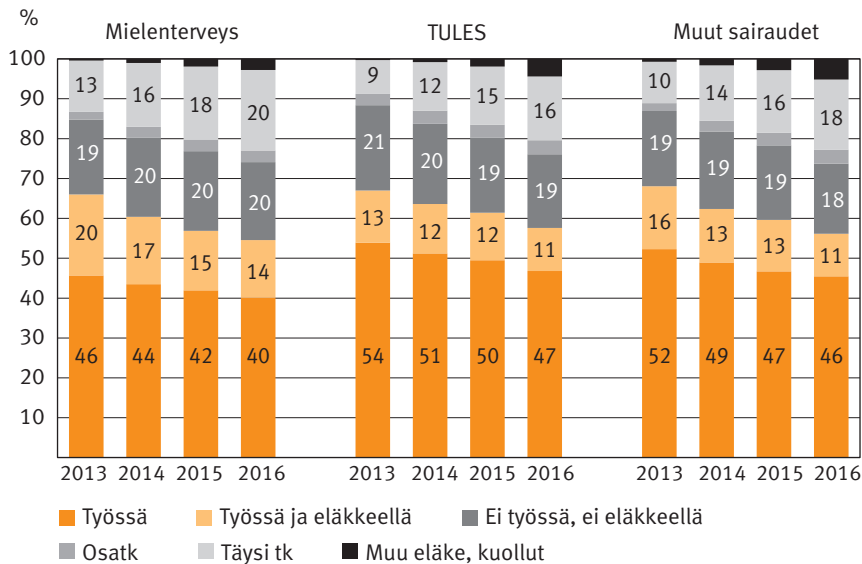
Diagnoosi

Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneistä yli puolella oli diagnoosina jokin tuki- ja liikuntaelinten sairaus, joka viidennellä mielenterveyden häiriö ja loput luokiteltiin muihin sairauksiin.

Kuntoutuksen päättyessä ja kolmen seurantavuoden jälkeen näiden kolmen sairausryhmän välillä ei ollut suuria eroja työhönsijoittumisen suhteen (kuvio 5.10). Heti kuntoutuksen jälkeen kuntoutujista keskimäärin lähes 70 prosenttia oli työelämässä joko kokopäiväisesti tai työssäkäyvinä eläkeläisinä. Kolmen vuoden aikana työssä olevien joukko supistui noin 10 prosenttiyksikköä. Eläkkeen rinnalla työtä tekevien osuudet pysyivät vakaana. Täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle tai muulle eläkkeelle siirtyneiden osuudet kasvoivat näissä sairausryhmissä kolmen seurantavuoden aikana.

Kuvio 5.10

Vuonna 2013 kuntoutuksensa päättäneiden työssä pysyvyys diagnoosin mukaan

TAULUKOIDEN KUVAUS JA KÄYTETYT KÄSITTEET

Kuvaus

Kuntoutuspäätökset (taulukko 1)

Taulukko kuvaa tilastojaksolla annettuja kuntoutuspäätöksiä, myöntöjä ja hylkäyksiä kuntoutustaustan, iän ja sukupuolen mukaan. Taulukossa ei ole mukana työkyvyttömyyseläkehakemuksen käsittelyn yhteydessä annetut ennakkopäätökset. Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annettuja kuntoutuksen ennakkopäätöksiä on käsitelty raportin osassa 3.1.

Taulukon tiedot perustuvat Eläketurvakeskuksen eläkerekisteritietoihin.

Kuntoutusta saaneet ja kuntoutuskustannukset (taulukko 2)

Taulukko kuvaa tilastojaksolla aikana kuntoutuspalveluja saaneita henkilöitä, toteutuneita kuntoutuspalvelukuluja palvelulajeittain. Kuntoutujalle pakolliseksi säädetyt tapaturmavakuutusmaksut eivät kaikilta työeläkelaitoksilta sisälly palvelukuluihin. Näiden laitosten tapaturmavakuutuskustannus on ilmoitettu taulukon selitteessä. Taulukossa on lisäksi tietoa kuntoutusajan toimeentulokorvausta saaneista ja -kustannuksista. Toimeentulokorvauksella tarkoitetaan kuntoutusrahaa, osakuntoutusrahaa, harkinnanvaraista kuntoutusavustusta tai kuntoutuskorotusta.

Kuntoutustuelta tulevan toimeentulokorvaus sisältää kuntoutuskorotuksen, ei eläkkeen määrää. Taulukon tiedot perustuvat sekä laitoksilta suoraan kerättäviin tietoihin että Eläketurvakeskuksen eläkerekisteritietoihin.

Päätyneet kuntoutuspalveluohjelmat ja niistä kuntoutusohjelman aikana muodostuneet kokonaiskustannukset kuntoutuspalvelulajeittain ja loppustatuksen mukaan luokiteltuna (taulukko 3)

Taulukko kuvaa tilastojaksolla päätyneitä kuntoutusohjelmia, muodostuneita kustannuksia henkilön koko kuntoutusprosessin ajalta sekä kuntoutuksen välitöntä tulosta, eli sitä mihin kuntoutusohjelma päättyi.

Kuntoutustuelta tulevan toimeentulokorvaus sisältää kuntoutuskorotuksen, ei eläkkeen määrää. Taulukon tiedot perustuvat sekä laitoksilta suoraan kerättäviin tietoihin että Eläketurvakeskuksen eläkerekisteritietoihin.

Kuntoutusajan toimeentulokorvaus (taulukot 4–7)

Taulukoissa kuvataan kuntoutusajan toimeentulokorvausta saaneita, toimeentulokorvausta iän, sukupuolen, sektorin ja sairausryhmän mukaan.

Kuntoutustuelta tulevan toimeentulokorvaus sisältää kuntoutuskorotuksen, ei eläkkeen määrää. Taulukkojen tiedot perustuvat Eläketurvakeskuksen eläkerekisteritietoihin.

Käsitteet

Kuntoutujan tausta

Kuntoutujan taustalla tarkoitetaan sitä kuntoutujan elämäntilannetta, mikä hänellä oli ha-
kiessaan kuntoutusta eli saiko henkilö eläkettä vai ei. **Eläkkeellä oleva** kuntoutuja saa lä-
hinnä kuntoutustukea, mutta periaatteessa muukin eläke on mahdollinen. **Ei-eläkkeellä**
oleva kuntoutuja on joko työssä tai työttömänä. Pitkäaikaistyöttömät ja työttömyyseläk-
keellä olevat eivät kuulu työeläkekuntoutuksen piiriin.

Toimeentulokorvaus

Kuntoutujalle maksetaan kuntoutuksenajalta toimeentulokorvauksena joko kuntoutusra-
haa, osakuntoutusrahaa, harkinnanvaraista kuntoutusavustusta, kuntoutustukea tai kun-
toutuskorotusta. Käsitteiden tarkempi sisältö löytyy sivulta 10.

Palvelukulut

Palvelukulut ovat eläkelaitokselle varsinaisesta kuntoutustoiminnasta aiheutuneita kulu-
ja. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi erilaiset selvitykset, koulutuskulut, elinkeinotuet tai
apuvälineet.

Kuntoutusta itse hakenut

Henkilö on itse hakenut kuntoutusta kuntoutuslomakkeella.

Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saanut

Henkilö on saanut työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä ennakkopäätöksen kuntoutuk-
seen, jos kuntoutuksen edellytykset täyttyvät. Hylkäyspäätöstä kuntoutuksesta ei anneta.

Loppustatus

Loppustatuksella tarkoitetaan tilannetta, mihin kuntoutusohjelma johti. Taulukoissa käy-
tettyjä loppustatuksia ovat

- palasi työhön
- kuntoutui muuten: henkilö jatkaa opiskelua kuntoutuksen jälkeen tai jäi työttömäksi
- osatyökyvyttömyyseläke
- työkyvyttömyyseläke
- tehtiin vain selvitys: henkilölle tehtiin vain toimeksianto, selvitys kuntoutus-
suunnitelman laatimista varten ja itse kuntoutus päättyi tähän
- muu: esimerkiksi kuntoutus jäi kesken, henkilö on kuollut, henkilö on siirtynyt
tapaturma- tai liikennevakuutuksen piiriin tai päättymissyytä ei tiedetä
- työssä ja eläkkeellä: henkilö tekee eläkkeen rinnalla töitä. Eläke voi olla
osatyökyvyttömyyseläke, täysi työkyvyttömyyseläke tai jokin muu eläke
- työssä: henkilö on pelkästään työssä, ei eläkkeellä

- ei työssä, ei eläkkeellä: henkilö on työtön tai opiskelee
- osatk, täysi tk: henkilö on pelkästään osatyökyvyttömyys- tai täydellä työkyvyttömyyseläkkeellä, ei työssä
- muu eläke: esim. vanhuuseläke.

Taulukoissa käytetyt symbolit

Toimeentulokorvaus: kuntoutusraha, osakuntoutusraha, harkinnanvarainen kuntoutusavustus tai kuntoutuskorotus

- ei ilmoitettavaa
- · tietoa ei julkaista tapausten vähäisyyden takia

1. Vuoden 2017 aikana annetut kuntoutuspäätökset

Päätökset vuonna 2017						
	Myöntö	Myöntö %	Hylkäys	Hylkäys %	Kaikki	
Kaikki						
Työelämästä						
-34	1 068	66,3	543	33,7	1 611	
35-44	1 711	76,5	525	23,5	2 236	
45-54	2 334	81,3	538	18,7	2 872	
55-64	1 548	85,9	254	14,1	1 802	
Yhteensä	6 661	78,2	1 860	21,8	8 521	
Kuntoutustuelta						
-34	76	65,0	41	35,0	117	
35-44	192	79,3	50	20,7	242	
45-54	334	83,5	66	16,5	400	
55-64	262	80,6	63	19,4	325	
Yhteensä	864	79,7	220	20,3	1 084	
Kaikki yhteensä	7 525	78,3	2 080	21,7	9 605	
Miehet						
Työelämästä						
-34	477	67,3	232	32,7	709	
35-44	734	78,4	202	21,6	936	
45-54	1 015	83,3	204	16,7	1 219	
55-64	652	86,1	105	13,9	757	
Yhteensä	2 878	79,5	743	20,5	3 621	
Kuntoutustuelta						
-34	29	64,4	16	35,6	45	
35-44	54	73,0	20	27,0	74	
45-54	105	80,8	25	19,2	130	
55-64	95	81,2	22	18,8	117	
Yhteensä	283	77,3	83	22,7	366	
Miehet yhteensä	3 161	79,3	826	20,7	3 987	
Naiset						
Työelämästä						
-34	591	65,5	311	34,5	902	
35-44	977	75,2	323	24,8	1 300	
45-54	1 319	79,8	334	20,2	1 653	
55-64	896	85,7	149	14,3	1 045	
Yhteensä	3 783	77,2	1 117	22,8	4 900	
Kuntoutustuelta						
-34	47	65,3	25	34,7	72	
35-44	138	82,1	30	17,9	168	
45-54	230	84,9	41	15,1	271	
55-64	166	80,2	41	19,8	207	
Yhteensä	581	80,9	137	19,1	718	
Naiset yhteensä	4 364	77,7	1 254	22,3	5 618	

2a. Vuoden 2017 aikana työeläkekuntoutusta saaneet ja kuntoutuskustannukset

	Ammatillinen kuntoutus				Kaikki yhteensä	
	Henkilöt	Kuntoutus- palvelukulut	Henkilöt	Toimeentulo- korvaus	Henkilöt	Kaikki kustannukset
	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€
Kaikki						
Työelämästä						
–34	1 767	2 631 034	1 668	20 795 164	2 005	23 428 609
35–44	3 282	4 785 499	3 000	36 671 446	3 697	41 468 404
45–54	4 251	6 182 256	3 650	37 670 915	4 793	43 857 493
55–64	2 475	2 337 597	2 196	18 052 476	2 907	20 402 242
Yhteensä	11 775	15 936 386	10 514	113 190 001	13 402	129 156 748
Kuntoutustuelta						
–34	329	469 196	263	2 056 651	357	2 527 691
35–44	808	1 123 703	661	5 331 245	882	6 456 254
45–54	1 256	1 583 470	933	6 556 145	1 363	8 140 465
55–64	839	796 749	621	2 776 937	934	3 575 754
Yhteensä	3 232	3 973 118	2 478	16 720 978	3 536	20 700 163
Kaikki yhteensä	15 007	19 909 503 *)	12 992	129 910 979	16 938	149 856 911
Miehet						
Työelämästä						
–34	831	1 393 787	812	11 679 080	964	13 074 711
35–44	1 492	2 611 753	1 399	20 881 946	1 705	23 501 556
45–54	1 908	3 555 529	1 703	22 162 035	2 208	25 720 695
55–64	1 038	1 327 421	972	10 332 741	1 276	11 669 132
Yhteensä	5 269	8 888 491	4 886	65 055 801	6 153	73 966 093
Kuntoutustuelta						
–34	140	219 747	116	1 162 953	153	1 384 506
35–44	304	528 330	259	2 790 187	339	3 318 517
45–54	489	775 110	375	3 565 227	539	4 341 041
55–64	341	441 030	256	1 568 395	388	2 011 492
Yhteensä	1 274	1 964 217	1 006	9 086 762	1 419	11 055 556
Miehet yhteensä	6 543	10 852 707	5 892	74 142 564	7 572	85 021 650
Naiset						
Työelämästä						
–34	936	1 237 247	856	9 116 084	1 041	10 353 898
35–44	1 790	2 173 746	1 601	15 789 499	1 992	17 966 847
45–54	2 343	2 626 726	1 947	15 508 880	2 585	18 136 798
55–64	1 437	1 010 176	1 224	7 719 736	1 631	8 733 111
Yhteensä	6 506	7 047 895	5 628	48 134 200	7 249	55 190 655
Kuntoutustuelta						
–34	189	249 449	147	893 698	204	1 143 185
35–44	504	595 373	402	2 541 058	543	3 137 737
45–54	767	808 360	558	2 990 917	824	3 799 423
55–64	498	355 719	365	1 208 543	546	1 564 262
Yhteensä	1 958	2 008 901	1 472	7 634 216	2 117	9 644 607
Naiset yhteensä	8 464	9 056 796	7 100	55 768 416	9 366	64 835 262

*) Kuntoutuspalvelukuluista puuttuvat kuntoutujalle pakolliseksi säädetty tapaturmavakuutusmaksut 540 000 €. Osalla työeläkelaitok-
sista tapaturmavakuutusmaksukulut sisältyvät yksilötasolla kuntoutuspalvelukuluihin. Henkilö esiintyy taulukossa vain yhden kerran.
Luvut ovat yhteenlaskettavia.

2a.1 Vuoden 2017 aikana kuntoutuspalveluja saaneet ja kuntoutuspalvelukulut

	Kuntoutuspalvelulajit								Kaikki yhteensä	
	Selvitys		Työpaikka-kuntoutus		Koulutus		Muu työkykyä tukeva kuntoutus		HIö	Kuntoutus-palvelu-kulut
	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€
Kaikki										
Työelämästä										
-34	638	1 296 480	732	118 396	970	1 210 284	5	5 874	1 767	2 631 034
35-44	1 178	2 487 471	1 553	298 688	1 625	1 952 308	12	47 031	3 282	4 785 499
45-54	1 794	3 680 015	2 458	473 908	1 503	1 928 501	24	99 831	4 251	6 182 256
55-64	831	1 592 599	1 835	277 812	400	435 885	13	31 301	2 475	2 337 597
Yhteensä	4 441	9 056 566	6 578	1 168 804	4 498	5 526 978	54	184 037	11 775	15 936 386
Kuntoutustuelta										
-34	146	280 084	144	26 833	129	161 609	1	..	329	469 196
35-44	363	698 885	413	80 996	306	339 160	2	..	808	1 123 703
45-54	601	1 090 377	703	120 191	345	358 052	4	14 850	1 256	1 583 470
55-64	321	608 775	581	65 464	97	106 357	5	16 153	839	796 749
Yhteensä	1 431	2 678 121	1 841	293 485	877	965 177	12	36 335	3 232	3 973 118
Kaikki yhteensä	5 872	11 734 687	8 419	1 462 289	5 375	6 492 156	66	220 372	15 007	19 909 503^{*)}
Miehet										
Työelämästä										
-34	320	635 344	264	62 382	511	693 946	1	..	831	1 393 787
35-44	605	1 302 700	581	155 653	835	1 125 420	8	27 980	1 492	2 611 753
45-54	940	1 987 435	947	286 162	792	1 203 057	11	78 876	1 908	3 555 529
55-64	457	878 187	674	169 218	217	260 918	8	19 098	1 038	1 327 421
Yhteensä	2 322	4 803 665	2 466	673 415	2 355	3 283 341	28	128 069	5 269	8 888 491
Kuntoutustuelta										
-34	62	118 917	56	13 731	60	87 099	-	-	140	219 747
35-44	163	328 668	131	41 839	124	157 823	-	-	304	528 330
45-54	280	521 849	222	53 470	153	186 943	3	12 848	489	775 110
55-64	181	328 006	184	34 059	57	62 811	5	16 153	341	441 030
Yhteensä	686	1 297 441	593	143 100	394	494 675	8	29 001	1 274	1 964 217
Miehet yhteensä	3 008	6 101 106	3 059	816 515	2 749	3 778 016	36	157 070	6 543	10 852 707
Naiset										
Työelämästä										
-34	318	661 136	468	56 014	459	516 338	4	3 759	936	1 237 247
35-44	573	1 184 772	972	143 035	790	826 888	4	19 051	1 790	2 173 746
45-54	854	1 692 580	1 511	187 746	711	725 444	13	20 956	2 343	2 626 726
55-64	374	714 413	1 161	108 593	183	174 967	5	12 203	1 437	1 010 176
Yhteensä	2 119	4 252 901	4 112	495 389	2 143	2 243 637	26	55 969	6 506	7 047 895
Kuntoutustuelta										
-34	84	161 167	88	13 102	69	74 510	1	..	189	249 449
35-44	200	370 217	282	39 157	182	181 337	2	..	504	595 373
45-54	321	568 527	481	66 721	192	171 109	1	..	767	808 360
55-64	140	280 769	397	31 405	40	43 546	-	-	498	355 719
Yhteensä	745	1 380 680	1 248	150 384	483	470 503	4	7 334	1 958	2 008 901
Naiset yhteensä	2 864	5 633 580	5 360	645 774	2 626	2 714 139	30	63 303	8 464	9 056 796

*) Kuntoutuspalvelukuluista puuttuvat kuntoutujalle pakolliseksi säädetyt tapaturmavakuutusmaksut 540 000 €. Osalla työeläkelaitok-sista tapaturmavakuutusmaksukulut sisältyvät yksilötasolla kuntoutuspalvelukuluihin. Henkilö esiintyy taulukossa vain yhden kerran. Luvut ovat yhteenlaskettavia.

2b. Vuonna 2017 työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet

	Ammatillinen kuntoutus				Kaikki yhteensä	
	Henkilöt	Kuntoutus- palvelukulut	Henkilöt	Toimeentulo- korvaus	Henkilöt	Kaikki kustannukset
	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€
Kaikki						
Työelämästä						
–34	180	255 787	153	1 551 475	202	1 807 495
35–44	438	591 412	367	3 491 882	502	4 083 646
45–54	772	1 117 810	584	4 735 833	853	5 853 849
55–64	549	626 776	427	3 140 396	611	3 769 325
Yhteensä	1 939	2 591 785	1 531	12 919 587	2 168	15 514 316
Kuntoutustuelta						
–34	195	242 076	149	902 586	209	1 146 484
35–44	462	614 366	362	2 326 501	503	2 942 122
45–54	772	897 841	549	3 257 313	832	4 155 989
55–64	525	490 378	378	1 619 251	568	2 110 380
Yhteensä	1 954	2 244 661	1 438	8 105 651	2 112	10 354 975
Kaikki yhteensä	3 893	4 836 447	2 969	21 025 237	4 280	25 869 290
Miehet						
Työelämästä						
–34	74	112 539	65	728 428	86	840 967
35–44	190	314 400	152	1 760 202	221	2 074 954
45–54	348	593 306	268	2 801 447	394	3 394 912
55–64	248	367 247	194	1 752 956	283	2 120 297
Yhteensä	860	1 387 493	679	7 043 034	984	8 431 132
Kuntoutustuelta						
–34	80	112 696	62	482 511	88	596 991
35–44	172	309 567	130	1 114 725	191	1 424 292
45–54	295	449 460	212	1 788 261	324	2 238 425
55–64	229	293 457	160	935 552	250	1 229 760
Yhteensä	776	1 165 180	564	4 321 050	853	5 489 470
Miehet yhteensä	1 636	2 552 672	1 243	11 364 083	1 837	13 920 600
Naiset						
Työelämästä						
–34	106	143 248	88	823 048	116	966 528
35–44	248	277 012	215	1 731 680	281	2 008 692
45–54	424	524 504	316	1 934 386	459	2 458 937
55–64	301	259 529	233	1 387 440	328	1 649 028
Yhteensä	1 079	1 204 293	852	5 876 553	1 184	7 083 184
Kuntoutustuelta						
–34	115	129 380	87	420 075	121	549 493
35–44	290	304 799	232	1 211 775	312	1 517 829
45–54	477	448 381	337	1 469 052	508	1 917 564
55–64	296	196 921	218	683 699	318	880 620
Yhteensä	1 178	1 079 482	874	3 784 601	1 259	4 865 506
Naiset yhteensä	2 257	2 283 774	1 726	9 661 154	2 443	11 948 690

3a. Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutusohjelmat ja kuntoutuskustannukset loppustatuksen mukaan, molemmat sukupuolet

	Ammatillinen kuntoutus				Kaikki yhteensä	
	Henkilöt	Kuntoutus- palvelukulut	Henkilöt	Toimeentulo- korvaus	Henkilöt	Kaikki kustannukset
	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€
Työelämästä						
– palasi töihin						
–34	341	598 882	387	9 637 504	397	10 236 431
35–44	814	1 693 957	901	25 834 205	916	27 528 188
45–54	1 097	1 997 638	1 218	26 214 518	1 244	28 212 156
55–64	735	810 438	884	13 640 231	897	14 450 669
Yhteensä	2 987	5 100 915	3 390	75 326 458	3 454	80 427 445
– kuntoutui muuten						
–34	39	63 775	41	692 034	42	755 809
35–44	84	188 796	89	1 793 712	96	1 982 508
45–54	128	274 422	131	2 137 658	138	2 412 113
55–64	109	214 646	112	1 772 233	116	1 986 879
Yhteensä	360	741 640	373	6 395 637	392	7 137 310
– myönnetty eläke						
–34	11	6 885	10	73 842	14	80 727
35–44	33	43 314	35	374 043	44	418 018
45–54	94	123 688	101	1 280 932	119	1 404 709
55–64	183	131 868	216	2 303 496	256	2 435 364
Yhteensä	321	305 755	362	4 032 313	433	4 338 819
– tehtiin vain selvitys						
–34	52	39 819	26	209 505	54	249 324
35–44	106	96 333	54	508 488	108	605 081
45–54	197	188 139	101	887 601	205	1 081 198
55–64	131	103 361	69	506 994	134	610 380
Yhteensä	486	427 652	250	2 112 588	501	2 545 983
– muu						
–34	51	74 201	47	713 539	99	787 781
35–44	155	248 926	150	2 606 955	234	2 856 280
45–54	210	248 766	202	2 757 784	342	3 006 755
55–64	163	139 870	160	1 538 421	294	1 680 356
Yhteensä	579	711 762	559	7 616 699	969	8 331 172
Kuntoutustuelta						
– palasi töihin						
–34	41	42 840	46	704 766	46	747 606
35–44	149	249 455	162	3 517 818	166	3 767 273
45–54	251	383 688	277	5 494 406	283	5 878 094
55–64	179	163 174	201	2 245 366	208	2 408 540
Yhteensä	620	839 158	686	11 962 356	703	12 801 514
– kuntoutui muuten						
–34	15	17 607	17	270 843	17	288 450
35–44	22	19 235	24	394 755	24	413 990
45–54	42	93 730	42	553 783	43	647 519
55–64	31	64 761	32	376 444	33	441 377
Yhteensä	110	195 332	115	1 595 824	117	1 791 334
– myönnetty eläke						
–34	14	29 542	14	56 931	20	86 473
35–44	50	91 074	57	427 379	68	518 453
45–54	95	125 252	95	800 315	128	925 567
55–64	94	110 704	103	818 789	171	929 493
Yhteensä	253	356 572	269	2 103 414	387	2 459 986
– tehtiin vain selvitys						
–34	17	14 138	10	43 545	18	57 683
35–44	50	31 337	27	144 124	52	175 461
45–54	113	88 514	64	353 974	115	442 488
55–64	79	56 886	37	202 800	80	260 334
Yhteensä	259	190 875	138	744 443	265	935 966
– muu						
–34	20	38 825	25	234 134	36	272 959
35–44	49	62 703	51	646 459	86	709 162
45–54	76	70 397	74	602 138	143	672 550
55–64	74	40 606	67	228 367	151	269 506
Yhteensä	219	212 531	217	1 711 099	416	1 924 178
Kaikki yhteensä	6 091	9 082 191	6 253	111 304 142	7 525	120 397 016

3a.1 Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutuspalveluohjelmat ja -palvelukulut loppustatuksen mukaan, molemmat sukupuolet

	Kuntoutuspalvelulajit								Kaikki yhteensä	
	Selvitys		Työpaikka-kuntoutus		Koulutus		Muu työkykyä tukeva kuntoutus		Hlö	Kuntoutus-palvelu-kulut
	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€
Työelämästä										
– palasi töihin										
–34	102	276 794	192	49 311	147	265 693	4	7 084	341	598 882
35–44	263	727 578	473	119 029	349	818 628	14	28 721	814	1 693 957
45–54	334	927 510	773	198 700	370	839 548	15	31 881	1 097	1 997 638
55–64	155	398 429	604	129 152	135	262 587	7	20 270	735	810 438
Yhteensä	854	2 330 311	2 042	496 191	1 001	2 186 457	40	87 956	2 987	5 100 915
– kuntoutui muuten										
–34	21	50 583	22	6 859	10	6 333	-	-	39	63 775
35–44	46	125 139	49	20 953	26	39 045	2	..	84	188 796
45–54	86	211 181	77	16 346	25	46 896	-	-	128	274 422
55–64	70	161 524	65	24 540	14	28 583	1	..	109	214 646
Yhteensä	223	548 426	213	68 699	75	120 856	3	3 658	360	741 640
– myönnetty eläke										
–34	3	3 701	6	1 186	2	..	-	-	11	6 885
35–44	15	34 937	23	3 035	3	5 342	-	-	33	43 314
45–54	44	98 625	62	17 574	8	7 490	-	-	94	123 688
55–64	44	93 052	157	35 849	5	2 967	-	-	183	131 868
Yhteensä	106	230 315	248	57 643	18	17 797	-	-	321	305 755
– tehtiin vain selvitys										
–34	40	39 348	9	471	-	-	-	-	52	39 819
35–44	72	88 957	30	5 196	5	2 180	-	-	106	96 333
45–54	133	156 219	50	3 767	5	3 181	3	24 971	197	188 139
55–64	95	92 658	36	5 282	5	5 347	1	..	131	103 361
Yhteensä	340	377 182	125	14 716	15	10 708	4	25 045	486	427 652
– muu										
–34	19	44 181	26	3 884	12	26 136	-	-	51	74 201
35–44	68	177 802	79	18 152	46	52 972	-	-	155	248 926
45–54	90	187 360	103	14 428	38	46 977	-	-	210	248 766
55–64	50	107 321	110	18 070	11	8 464	1	..	163	139 870
Yhteensä	227	516 664	318	54 535	107	134 550	1	..	579	711 762
Kuntoutustuelta										
– palasi töihin										
–34	10	21 590	22	7 724	12	11 813	1	..	41	42 840
35–44	44	118 590	94	23 637	53	103 027	3	4 201	149	249 455
45–54	76	213 412	157	57 176	64	102 315	4	10 787	251	383 688
55–64	40	77 121	131	21 975	28	53 478	4	10 600	179	163 174
Yhteensä	170	430 713	404	110 511	157	270 633	12	27 301	620	839 158
– kuntoutui muuten										
–34	7	13 427	4	2 816	3	1 365	-	-	15	17 607
35–44	9	13 760	8	1 365	7	4 110	-	-	22	19 235
45–54	25	64 808	19	11 135	11	15 937	1	..	42	93 730
55–64	23	56 533	19	5 206	4	3 022	1	..	31	64 761
Yhteensä	64	148 527	50	20 521	25	24 434	2	..	110	195 332
– myönnetty eläke										
–34	6	12 370	8	2 174	3	14 998	-	-	14	29 542
35–44	19	59 443	32	18 764	9	10 911	1	..	50	91 074
45–54	47	108 097	49	8 052	5	9 103	-	-	95	125 252
55–64	32	61 287	72	16 037	3	3 947	1	..	94	110 704
Yhteensä	104	241 197	161	45 026	20	38 959	2	..	253	356 572
– tehtiin vain selvitys										
–34	12	11 738	5	2 399	-	-	-	-	17	14 138
35–44	31	30 624	17	700	2	..	-	-	50	31 337
45–54	79	86 228	29	1 986	1	..	-	-	113	88 514
55–64	57	56 512	19	229	1	..	1	..	79	56 886
Yhteensä	179	185 102	70	5 314	4	314	1	..	259	190 875
– muu										
–34	9	22 812	6	1 027	7	14 986	-	-	20	38 825
35–44	22	47 203	21	3 988	12	11 513	-	-	49	62 703
45–54	28	48 208	34	4 435	11	16 914	2	..	76	70 397
55–64	15	35 018	47	3 133	2	..	1	..	74	40 606
Yhteensä	74	153 241	108	12 583	32	45 868	3	840	219	212 531
Kaikki yhteensä	2 307	5 161 678	3 710	885 739	1 438	2 850 575	67	184 200	6 091	9 082 191

3b. Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutusohjelmat ja kuntoutuskustannukset loppustatuksen mukaan, miehet

	Ammatillinen kuntoutus				Kaikki yhteensä	
	Henkilöt	Kuntoutus- palvelukulut	Henkilöt	Toimeentulo- korvaus	Henkilöt	Kaikki kustannukset
	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€
Työelämästä						
– palasi töihin						
–34	160	365 899	178	5 506 025	183	5 871 924
35–44	366	993 983	403	15 448 186	411	16 442 169
45–54	477	1 140 983	545	15 603 292	560	16 744 275
55–64	292	504 459	381	8 094 173	386	8 598 632
Yhteensä	1 295	3 005 323	1 507	44 651 676	1 540	47 656 999
– kuntoutui muuten						
–34	20	40 920	20	339 605	21	380 525
35–44	36	89 444	39	1 047 697	41	1 137 141
45–54	64	145 951	64	1 156 867	67	1 302 851
55–64	61	146 705	64	1 198 217	66	1 344 922
Yhteensä	181	423 020	187	3 742 387	195	4 165 440
– myönnetty eläke						
–34	3	955	4	26 507	5	27 462
35–44	14	23 544	18	178 013	23	202 218
45–54	48	74 649	50	677 723	62	752 461
55–64	100	84 308	123	1 484 127	150	1 568 435
Yhteensä	165	183 456	195	2 366 371	240	2 550 578
– tehtiin vain selvitys						
–34	18	19 088	7	46 690	20	65 778
35–44	44	54 241	17	175 337	46	229 838
45–54	74	95 132	29	406 654	78	507 244
55–64	62	63 920	20	153 973	64	217 919
Yhteensä	198	232 381	73	782 654	208	1 020 778
– muu						
–34	23	56 492	20	428 234	45	484 726
35–44	65	135 097	58	1 445 564	102	1 580 661
45–54	87	161 088	85	1 474 749	166	1 635 965
55–64	54	69 802	48	663 571	128	733 458
Yhteensä	229	422 479	211	4 012 117	441	4 434 809
Kuntoutustuelta						
– palasi töihin						
–34	21	25 920	22	416 963	22	442 883
35–44	64	135 729	70	2 076 047	74	2 211 776
45–54	91	235 659	102	3 130 249	105	3 365 908
55–64	57	79 935	65	1 071 389	70	1 151 324
Yhteensä	233	477 243	259	6 694 648	271	7 171 891
– kuntoutui muuten						
–34	6	10 202	8	57 650	8	67 852
35–44	10	8 937	12	183 724	12	192 661
45–54	20	36 170	20	357 647	20	393 817
55–64	21	44 350	22	300 988	23	345 510
Yhteensä	57	99 659	62	900 009	63	999 840
– myönnetty eläke						
–34	7	15 975	8	35 686	12	51 661
35–44	20	34 487	20	150 449	25	184 936
45–54	45	69 338	42	492 336	62	561 674
55–64	52	50 824	49	540 303	96	591 127
Yhteensä	124	170 624	119	1 218 773	195	1 389 397
– tehtiin vain selvitys						
–34	5	3 851	1	..	6	6 116
35–44	20	15 318	11	99 240	22	114 558
45–54	44	44 463	13	124 791	45	169 254
55–64	29	17 717	7	98 257	30	116 622
Yhteensä	98	81 348	32	324 552	103	406 548
– muu						
–34	8	18 033	7	58 054	13	76 087
35–44	20	37 251	24	391 100	47	428 351
45–54	27	37 568	29	317 959	67	355 527
55–64	23	26 439	18	128 031	76	155 003
Yhteensä	78	119 291	78	895 143	203	1 014 966
Miehet yhteensä	2 598	5 214 824	2 663	64 091 680	3 395	69 314 597

3b.1 Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutuspalveluohjelmat ja -palvelukulut loppustatuksen mukaan, miehet

	Kuntoutuspalvelulajit								Kaikki yhteensä	
	Selvitys		Työpaikka-kuntoutus		Koulutus		Muu työkykyä tukeva kuntoutus		HLö	Kuntoutus-palvelu-kulut
	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€
Työelämästä – palasi töihin										
-34	57	158 355	79	27 594	81	174 558	3	5 392	160	365 899
35-44	156	422 479	175	60 701	194	488 850	9	21 953	366	993 983
45-54	181	490 050	303	103 752	204	530 551	5	16 630	477	1 140 983
55-64	98	259 036	219	84 462	82	157 142	4	3 819	292	504 459
Yhteensä	492	1 329 920	776	276 509	561	1 351 101	21	47 794	1 295	3 005 323
– kuntoutui muuten										
-34	13	32 862	9	4 083	5	3 975	-	-	20	40 920
35-44	23	59 411	27	14 698	8	15 265	1	..	36	89 444
45-54	45	112 189	37	9 759	12	24 003	-	-	64	145 951
55-64	43	117 685	34	17 003	8	12 017	1	..	61	146 705
Yhteensä	124	322 148	107	45 543	33	55 260	2	..	181	423 020
– myönnetty eläke										
-34	1	..	1	..	1	..	-	-	3	955
35-44	7	17 809	9	393	3	5 342	-	-	14	23 544
45-54	26	61 474	29	8 602	4	4 573	-	-	48	74 649
55-64	29	58 934	81	24 066	2	..	-	-	100	84 308
Yhteensä	63	138 871	120	33 061	10	11 524	-	-	165	183 456
– tehtiin vain selvitys										
-34	17	19 048	1	..	-	-	-	-	18	19 088
35-44	37	52 737	8	1 204	1	..	-	-	44	54 241
45-54	53	66 931	12	1 552	2	..	3	24 971	74	95 132
55-64	48	59 038	13	2 965	3	1 843	1	..	62	63 920
Yhteensä	155	197 754	34	5 761	6	3 820	4	25 045	198	232 381
– muu										
-34	12	33 483	7	1 913	8	21 097	-	-	23	56 492
35-44	36	100 258	31	10 586	20	24 253	-	-	65	135 097
45-54	51	114 822	35	11 139	16	35 127	-	-	87	161 088
55-64	27	56 653	24	6 638	3	497	1	..	54	69 802
Yhteensä	126	305 216	97	30 276	47	80 973	1	..	229	422 479
Kuntoutustuelta – palasi töihin										
-34	6	15 003	12	5 952	4	3 251	1	..	21	25 920
35-44	25	69 186	34	10 455	26	55 208	2	..	64	135 729
45-54	42	122 748	46	41 094	28	61 031	4	10 787	91	235 659
55-64	21	41 078	33	12 710	12	20 754	3	5 393	57	79 935
Yhteensä	94	248 015	125	70 210	70	140 244	10	18 773	233	477 243
– kuntoutui muuten										
-34	4	7 239	2	..	1	..	-	-	6	10 202
35-44	3	6 680	5	750	3	1 507	-	-	10	8 937
45-54	11	22 931	7	3 547	7	7 842	1	..	20	36 170
55-64	16	36 653	10	4 676	4	3 022	1	..	21	44 350
Yhteensä	34	73 502	24	11 784	15	12 523	2	..	57	99 659
– myönnetty eläke										
-34	3	8 055	3	790	2	..	-	-	7	15 975
35-44	10	29 107	13	2 824	2	..	1	..	20	34 487
45-54	26	58 169	19	3 507	2	..	-	-	45	69 338
55-64	22	38 750	35	8 127	3	3 947	-	-	52	50 824
Yhteensä	61	134 082	70	15 247	9	19 338	1	..	124	170 624
– tehtiin vain selvitys										
-34	5	3 851	-	-	-	-	-	-	5	3 851
35-44	13	14 611	7	700	1	..	-	-	20	15 318
45-54	36	44 277	5	185	-	-	-	-	44	44 463
55-64	24	17 717	4	-	-	-	-	-	29	17 717
Yhteensä	78	80 456	16	885	1	..	-	-	98	81 348
– muu										
-34	7	14 551	1	..	2	..	-	-	8	18 033
35-44	12	26 372	4	875	8	10 004	-	-	20	37 251
45-54	9	22 007	14	3 675	3	11 046	2	..	27	37 568
55-64	9	22 498	6	1 487	1	..	1	..	23	26 439
Yhteensä	37	85 428	25	6 217	14	26 806	3	840	78	119 291
Miehet yhteensä	1 243	2 915 393	1 376	495 493	757	1 701 597	43	102 342	2 598	5 214 824

3c. Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutusohjelmat ja kuntoutuskustannukset loppustatuksen mukaan, naiset

	Ammatillinen kuntoutus				Kaikki yhteensä	
	Henkilöt	Kuntoutus- palvelukulut	Henkilöt	Toimeentulo- korvaus	Henkilöt	Kaikki kustannukset
	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€
Työelämästä						
– palasi töihin						
–34	181	232 983	209	4 131 480	214	4 364 509
35–44	448	699 974	498	10 386 019	505	11 086 019
45–54	620	856 655	673	10 611 226	684	11 467 881
55–64	443	305 979	503	5 546 058	511	5 852 037
Yhteensä	1692	2 095 592	1883	30 674 783	1914	32 770 447
– kuntoutui muuten						
–34	19	22 855	21	352 428	21	375 283
35–44	48	99 352	50	746 015	55	845 367
45–54	64	128 472	67	980 791	71	1 109 263
55–64	48	67 941	48	574 016	50	641 957
Yhteensä	179	318 620	186	2 653 250	197	2 971 870
– myönnetty eläke						
–34	8	5 930	6	47 334	9	53 264
35–44	19	19 770	17	196 030	21	215 800
45–54	46	49 039	51	603 209	57	652 248
55–64	83	47 560	93	819 369	106	866 929
Yhteensä	156	122 299	167	1 665 942	193	1 788 241
– tehtiin vain selvitys						
–34	34	20 731	19	162 815	34	183 546
35–44	62	42 093	37	333 151	62	375 244
45–54	123	93 007	72	480 948	127	573 955
55–64	69	39 440	49	353 021	70	392 461
Yhteensä	288	195 271	177	1 329 935	293	1 525 206
– muu						
–34	28	17 708	27	285 305	54	303 054
35–44	90	113 829	92	1 161 390	132	1 275 618
45–54	123	87 678	117	1 283 036	176	1 370 791
55–64	109	70 068	112	874 851	166	946 899
Yhteensä	350	289 283	348	3 604 582	528	3 896 363
Kuntoutustuelta						
– palasi töihin						
–34	20	16 920	24	287 803	24	304 723
35–44	85	113 726	92	1 441 771	92	1 555 497
45–54	160	148 029	175	2 364 157	178	2 512 186
55–64	122	83 239	136	1 173 977	138	1 257 216
Yhteensä	387	361 914	427	5 267 708	432	5 629 622
– kuntoutui muuten						
–34	9	7 405	9	213 193	9	220 598
35–44	12	10 297	12	211 031	12	221 328
45–54	22	57 560	22	196 136	23	253 702
55–64	10	20 410	10	75 456	10	95 866
Yhteensä	53	95 673	53	695 816	54	791 495
– myönnetty eläke						
–34	7	13 567	6	21 246	8	34 813
35–44	30	56 587	37	276 930	43	333 517
45–54	50	55 914	53	307 978	66	363 892
55–64	42	59 880	54	278 486	75	338 366
Yhteensä	129	185 948	150	884 640	192	1 070 588
– tehtiin vain selvitys						
–34	12	10 287	9	41 280	12	51 567
35–44	30	16 019	16	44 884	30	60 903
45–54	69	44 051	51	229 183	70	273 234
55–64	50	39 169	30	104 543	50	143 712
Yhteensä	161	109 527	106	419 890	162	529 417
– muu						
–34	12	20 792	18	176 080	23	196 872
35–44	29	25 452	27	255 360	39	280 812
45–54	49	32 829	45	284 179	76	317 023
55–64	51	14 167	49	100 337	75	114 504
Yhteensä	141	93 240	139	815 956	213	909 212
Naiset yhteensä	3 493	3 867 367	3 590	47 212 462	4 130	51 082 419

3c.1 Vuoden 2017 aikana päättyneet kuntoutuspalveluohjelmat ja -palvelukulut loppustatuksen mukaan, naiset

	Kuntoutuspalvelulajit								Kaikki yhteensä	
	Selvitys		Työpaikka-kuntoutus		Koulutus		Muu työkykyä tukeva kuntoutus		Hlö	Kuntoutus-palvelu-kulut
	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€	Lkm	€
Työelämästä										
– palasi töihin										
–34	45	118 439	113	21 717	66	91 135	1	..	181	232 983
35–44	107	305 099	298	58 327	155	329 779	5	6 769	448	699 974
45–54	153	437 461	470	94 947	166	308 997	10	15 250	620	856 655
55–64	57	139 393	385	44 690	53	105 445	3	16 451	443	305 979
Yhteensä	362	1 000 391	1 266	219 682	440	835 356	19	40 163	1 692	2 095 592
– kuntoutui muuten										
–34	8	17 721	13	2 777	5	2 358	-	-	19	22 855
35–44	23	65 727	22	6 256	18	23 780	1	..	48	99 352
45–54	41	98 992	40	6 586	13	22 893	-	-	64	128 472
55–64	27	43 838	31	7 537	6	16 566	-	-	48	67 941
Yhteensä	99	226 278	106	23 156	42	65 597	1	..	179	318 620
– myönnetty eläke										
–34	2	..	5	1 186	1	..	-	-	8	5 930
35–44	8	17 128	14	2 642	-	-	-	-	19	19 770
45–54	18	37 151	33	8 972	4	2 916	-	-	46	49 039
55–64	15	34 119	76	11 783	3	1 658	-	-	83	47 560
Yhteensä	43	91 444	128	24 582	8	6 273	-	-	156	122 299
– tehtiin vain selvitys										
–34	23	20 300	8	431	-	-	-	-	34	20 731
35–44	35	36 220	22	3 992	4	1 880	-	-	62	42 093
45–54	80	89 287	38	2 215	3	1 504	-	-	123	93 007
55–64	47	33 620	23	2 317	2	..	-	-	69	39 440
Yhteensä	185	179 428	91	8 955	9	6 887	-	-	288	195 271
– muu										
–34	7	10 698	19	1 971	4	5 039	-	-	28	17 708
35–44	32	77 544	48	7 566	26	28 719	-	-	90	113 829
45–54	39	72 538	68	3 289	22	11 850	-	-	123	87 678
55–64	23	50 668	86	11 432	8	7 968	-	-	109	70 068
Yhteensä	101	211 448	221	24 259	60	53 576	-	-	350	289 283
Kuntoutustuelta										
– palasi töihin										
–34	4	6 587	10	1 771	8	8 562	-	-	20	16 920
35–44	19	49 404	60	13 183	27	47 819	1	..	85	113 726
45–54	34	90 664	111	16 082	36	41 283	-	-	160	148 029
55–64	19	36 043	98	9 265	16	32 724	1	..	122	83 239
Yhteensä	76	182 697	279	40 301	87	130 388	2	..	387	361 914
– kuntoutui muuten										
–34	3	6 188	2	..	2	..	-	-	9	7 405
35–44	6	7 080	3	615	4	2 603	-	-	12	10 297
45–54	14	41 877	12	7 587	4	8 096	-	-	22	57 560
55–64	7	19 880	9	530	-	..	-	-	10	20 410
Yhteensä	30	75 025	26	8 737	10	11 911	-	-	53	95 673
– myönnetty eläke										
–34	3	4 315	5	1 383	1	..	-	-	7	13 567
35–44	9	30 336	19	15 940	7	10 311	-	-	30	56 587
45–54	21	49 928	30	4 545	3	1 441	-	-	50	55 914
55–64	10	22 536	37	7 910	-	-	1	..	42	59 880
Yhteensä	43	107 115	91	29 778	11	19 620	1	..	129	185 948
– tehtiin vain selvitys										
–34	7	7 888	5	2 399	-	-	-	-	12	10 287
35–44	18	16 012	10	-	1	..	-	-	30	16 019
45–54	43	41 950	24	1 801	1	..	-	-	69	44 051
55–64	33	38 795	15	229	1	..	1	..	50	39 169
Yhteensä	101	104 645	54	4 430	3	307	1	..	161	109 527
– muu										
–34	2	..	5	847	5	11 684	-	-	12	20 792
35–44	10	20 831	17	3 112	4	1 509	-	-	29	25 452
45–54	19	26 201	20	760	8	5 868	-	-	49	32 829
55–64	6	12 520	41	1 647	1	..	-	-	51	14 167
Yhteensä	37	67 813	83	6 366	18	19 061	-	-	141	93 240
Naiset yhteensä	1 064	2 246 286	2 334	390 246	681	1 148 978	24	81 858	3 493	3 867 367

4. Vuoden 2017 aikana kuntoutusajan toimeentulokorvausta saaneet ja keskimääräinen kuukausikorvaus sektoreittain

	Lukumäärä			Keskimääräinen toimeentulokorvaus, €/kk		
	Kaikki	Miehet	Naiset	Kaikki	Miehet	Naiset
Kaikki						
Työelämästä						
-34	1 668	812	856	2 829	2 886	2 774
35-44	3 000	1 399	1 601	2 786	3 004	2 595
45-54	3 650	1 703	1 947	2 752	3 168	2 389
55-64	2 196	972	1 224	2 796	3 356	2 352
Yhteensä	10 514	4 886	5 628	2 783	3 112	2 498
Kuntoutustuelta						
-34	263	116	147	1 956	2 096	1 846
35-44	661	259	402	2 001	2 400	1 744
45-54	933	375	558	1 963	2 421	1 656
55-64	621	256	365	1 640	2 051	1 352
Yhteensä	2 478	1 006	1 472	1 892	2 284	1 624
Kaikki yhteensä	12 992	5 892	7 100	2 613	2 970	2 317
Yksityinen sektori						
Työelämästä						
-34	1 387	777	610	2 687	2 854	2 474
35-44	2 387	1 306	1 081	2 733	2 970	2 446
45-54	2 856	1 565	1 291	2 780	3 170	2 307
55-64	1 638	886	752	2 905	3 372	2 355
Yhteensä	8 268	4 534	3 734	2 776	3 098	2 384
Kuntoutustuelta						
-34	230	111	119	1 712	2 075	1 374
35-44	579	250	329	1 729	2 224	1 354
45-54	773	351	422	1 736	2 327	1 245
55-64	505	238	267	1 433	1 918	1 002
Yhteensä	2 087	950	1 137	1 658	2 168	1 233
Yksityinen yhteensä	10 355	5 484	4 871	2 550	2 937	2 116
Julkinen sektori						
Työelämästä						
-34	307	41	266	3 230	3 075	3 254
35-44	667	104	563	2 750	3 108	2 684
45-54	905	168	737	2 327	2 581	2 269
55-64	643	111	532	2 150	2 469	2 083
Yhteensä	2 522	424	2 098	2 503	2 729	2 458
Kuntoutustuelta						
-34	92	17	75	1 312	757	1 437
35-44	258	45	213	1 246	1 460	1 201
45-54	435	84	351	1 125	1 085	1 135
55-64	332	74	258	888	926	877
Yhteensä	1 117	220	897	1 098	1 083	1 102
Julkinen yhteensä	3 639	644	2 995	2 072	2 167	2 052

5. Vuoden 2017 aikana kuntoutusajan toimeentulokorvausta saaneet ja keskimääräinen kuukausikorvaus sairausryhmittäin ja sektoreittain

	Lukumäärä			Keskimääräinen toimeentulokorvaus, €/kk		
	Kaikki	Miehet	Naiset	Kaikki	Miehet	Naiset
Kaikki						
Työelämästä						
Mielenterveyden häiriöt	1 905	588	1 317	2 817	3 178	2 655
Verenkiertoelinten sairaudet	407	265	142	2 821	3 129	2 246
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	5 609	2 801	2 808	2 801	3 131	2 471
Muut sairaudet	2 593	1 232	1 361	2 715	3 031	2 429
Yhteensä	10 514	4 886	5 628	2 783	3 112	2 498
Kuntoutustuelta						
Mielenterveyden häiriöt	717	216	501	1 756	2 138	1 591
Verenkiertoelinten sairaudet	111	68	43	1 757	1 963	1 432
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	1 012	441	571	2 014	2 416	1 703
Muut sairaudet	638	281	357	1 874	2 266	1 566
Yhteensä	2 478	1 006	1 472	1 892	2 284	1 624
Kaikki yhteensä	12 992	5 892	7 100	2 613	2 970	2 317
Yksityinen sektori						
Työelämästä						
Mielenterveyden häiriöt	1 343	512	831	2 815	3 178	2 592
Verenkiertoelinten sairaudet	334	242	92	2 831	3 065	2 218
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	4 596	2 651	1 945	2 801	3 131	2 351
Muut sairaudet	1 995	1 129	866	2 681	2 991	2 276
Yhteensä	8 268	4 534	3 734	2 776	3 098	2 384
Kuntoutustuelta						
Mielenterveyden häiriöt	598	204	394	1 481	1 959	1 233
Verenkiertoelinten sairaudet	100	67	33	1 640	1 915	1 081
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	849	421	428	1 803	2 322	1 292
Muut sairaudet	540	258	282	1 632	2 147	1 161
Yhteensä	2 087	950	1 137	1 658	2 168	1 233
Yksityinen yhteensä	10 355	5 484	4 871	2 550	2 937	2 116
Julkinen sektori						
Työelämästä						
Mielenterveyden häiriöt	651	96	555	2 434	2 519	2 419
Verenkiertoelinten sairaudet	90	31	59	2 248	2 821	1 947
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	1 115	180	935	2 543	2 613	2 529
Muut sairaudet	666	117	549	2 540	3 055	2 431
Yhteensä	2 522	424	2 098	2 503	2 729	2 458
Kuntoutustuelta						
Mielenterveyden häiriöt	356	56	300	1 049	1 109	1 038
Verenkiertoelinten sairaudet	46	16	30	676	323	864
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	428	78	350	1 185	1 130	1 198
Muut sairaudet	287	70	217	1 096	1 183	1 068
Yhteensä	1 117	220	897	1 098	1 083	1 102
Julkinen yhteensä	3 639	644	2 995	2 072	2 167	2 052

6. Vuoden 2017 aikana maksetut kuntoutusajan toimeentulokorvaukset ikäryhmittäin ja sektoreittain

	Kuntoutusajan toimeentulokorvaus, 1 000 €				
	Kaikki	-34	35-44	45-54	55-64
Kaikki					
Työelämästä	113 190	20 795	36 671	37 671	18 052
Kuntoutustuelta	16 721	2 057	5 331	6 556	2 777
Kaikki yhteensä	129 911	22 852	42 003	44 227	20 829
Miehet					
Työelämästä	65 056	11 679	20 882	22 162	10 333
Kuntoutustuelta	9 087	1 163	2 790	3 565	1 568
Miehet yhteensä	74 143	12 842	23 672	25 727	11 901
Naiset					
Työelämästä	48 134	9 116	15 790	15 509	7 720
Kuntoutustuelta	7 634	894	2 541	2 991	1 209
Naiset yhteensä	55 768	10 010	18 331	18 500	8 928
Yksityinen sektori					
Kaikki					
Työelämästä	94 609	17 577	30 804	31 582	14 646
Kuntoutustuelta	13 110	1 685	4 364	5 054	2 007
Kaikki yhteensä	107 719	19 262	35 168	36 635	16 653
Miehet					
Työelämästä	61 185	11 214	19 671	20 728	9 573
Kuntoutustuelta	8 219	1 101	2 603	3 194	1 321
Miehet yhteensä	69 404	12 314	22 274	23 922	10 894
Naiset					
Työelämästä	33 424	6 363	11 133	10 854	5 073
Kuntoutustuelta	4 891	584	1 761	1 860	686
Naiset yhteensä	38 315	6 947	12 894	12 714	5 759
Julkinen sektori					
Kaikki					
Työelämästä	18 581	3 218	5 867	6 089	3 406
Kuntoutustuelta	3 611	372	967	1 502	770
Kaikki yhteensä	22 192	3 590	6 835	7 592	4 176
Miehet					
Työelämästä	3 871	466	1 211	1 434	760
Kuntoutustuelta	868	62	187	371	248
Miehet yhteensä	4 739	528	1 398	1 806	1 007
Naiset					
Työelämästä	14 710	2 753	4 656	4 655	2 647
Kuntoutustuelta	2 743	310	780	1 131	522
Naiset yhteensä	17 453	3 062	5 436	5 786	3 169

7. Vuoden 2017 aikana maksetut kuntoutusajan toimeentulokorvaukset sairausryhmittäin ja sektoreittain

	Kuntoutusajan toimeentulokorvaus, 1 000 €				
	Kaikki	Mielen- terveyden häiriöt	Veren- kierto- elinten sairaudet	Tuki- ja liikunta- elinten sairaudet	Muut sairaudet
Kaikki					
Työelämästä	113 190	16 415	4 139	65 002	27 634
Kuntoutustuelta	16 721	4 103	661	7 725	4 232
Kaikki yhteensä	129 911	20 518	4 800	72 727	31 866
Miehet					
Työelämästä	65 056	6 196	3 246	39 665	15 948
Kuntoutustuelta	9 087	1 586	484	4 593	2 423
Miehet yhteensä	74 143	7 783	3 730	44 258	18 372
Naiset					
Työelämästä	48 134	10 219	893	25 337	11 686
Kuntoutustuelta	7 634	2 517	177	3 133	1 808
Naiset yhteensä	55 768	12 736	1 070	28 469	13 494
Yksityinen sektori					
Kaikki					
Työelämästä	94 609	12 148	3 537	56 475	22 449
Kuntoutustuelta	13 110	3 003	574	6 257	3 276
Kaikki yhteensä	107 719	15 150	4 111	62 732	25 726
Miehet					
Työelämästä	61 185	5 465	2 916	38 109	14 695
Kuntoutustuelta	8 219	1 382	448	4 271	2 117
Miehet yhteensä	69 404	6 848	3 363	42 381	16 812
Naiset					
Työelämästä	33 424	6 682	621	18 366	7 755
Kuntoutustuelta	4 891	1 620	126	1 985	1 159
Naiset yhteensä	38 315	8 303	748	20 351	8 914
Julkinen sektori					
Kaikki					
Työelämästä	18 581	4 267	602	8 527	5 185
Kuntoutustuelta	3 611	1 101	87	1 468	955
Kaikki yhteensä	22 192	5 368	689	9 995	6 140
Miehet					
Työelämästä	3 871	731	330	1 556	1 254
Kuntoutustuelta	868	204	36	321	306
Miehet yhteensä	4 739	935	367	1 877	1 560
Naiset					
Työelämästä	14 710	3 536	272	6 971	3 931
Kuntoutustuelta	2 743	896	50	1 147	649
Naiset yhteensä	17 453	4 433	322	8 118	4 580

ELÄKETURVAKESKUKSEN
TILASTOJA

Työeläkekuntoutus vuonna 2017

Tilastojulkaisussa tarkastellaan työeläkekuntoutuksen kehitystä vuodesta 2005 lähtien, pääpaino on vuodessa 2017. Julkaisussa on tietoa kuntoutushakemuksista, annetuista päätöksistä, valitusoikeudesta, kuntoutujista, kuntoutuskustannuksista sekä päättyneistä kuntoutusohjelmista.

ELÄKETURVAKESKUKSEN TILASTOJA

Eläketurvakeskus on lakisääteinen työeläketurvan kehittäjä, asiantuntija ja yhteisten palvelujen tuottaja. Tilastoja-sarjassa julkaistaan tilastotietoja eläketurvan eri alueilta. Tilastot perustuvat eläkejärjestelmän rekisteritietoihin.

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN